Azg armenian daily

24 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1997. ՈՒՐԲԱԹ #13 (1267)

«Ազգի» լուրերը Internet ցանցով

Երեկ կարեւոր իրադարձություն էր մեր թերթի համար: Համագործակցությամբ Բոստոնում հրատարակվող The Armenian Mirror-Spectator շաբաթաթերթի, «Ազգի» երեկվա համարի կարեւորագույն լուրերը Mirror-Spectator-ի խմբագրատանը բարձրակարգ, լրագրային անգլերենի վերածվելուց հետո, AZK/MIRROR-SPECTATOR ONLINE վերտառության տակ, Մ. Նահանգներում «Կոունկ» ծառայության միջոցով ցանց INTERNET միջազգային համակարգչային ցանց՝ ի պես հազարավոր հետաքրքրվողների, հայ թե ոչ հայ: Ցարդ INTERNET-ի վրա իրենց նմանօրինակ «պատուհանն» ունեին Լոս Անջելեսի «Ասպարէզ» օրաթերթը, Հայկական համագումարը, Վաշինգտոնում ՀՅ դեսպանատունը (նվազ հաճախականությամբ), Արմենպրես եւ Նոյան Տապան գործակալությունները, ինչպես նաեւ Նյու Յորքում Aragil News-ը, որը խաղվածքներ է տարածում հայաստանյան մամուլից, մեծամասամբ «Ազգ»-ից: Երեկվանից «Ազգը»-ը համաշխարհային ցանցի միջոցով եւ առայժմ շաբաթական 3 թողարկումով կօգնի ամբողջ աշխարհում ցանցից օգտվողներին ավելի բազմակողմանի եւ օպերատիվ տեղեկություն ստանալ Հայաստանի եւ Արցախի, նույնիսկ սփյուռքահայ կյանքի մասին:

ՀՈՎՎԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՅՑ

Ամենայն հայոց կաթողիկոսը Փարիզում

23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՌԼ- Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ն հովվապետական այցով այսօր ժամանեց Փարիզ: Օդանավակայանում դիմավորելու եկած հայ համայնքի հոգեւոր իշխանությունների, միությունների ու կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին, ՀՅ դեսպանին, Հույն ուղղափառ եկեղեցու ներկայացուցչին, ինչպես նաեւ Հայ ավետարանական եւ կաթոլիկ եկեղեցիների ներկայացուցիչներ Պասվելի Լեւոնյանին եւ Գեւորգյան Կարոյանին նա իր օրհնությունը տվեց եւ բացատրեց, որ այս այցելության ընթացքում ինքն առաջնորդվելու է 3 հիմնական սկզբունքներով. ա) ժողովրդի հետ հաղորդությունը, բ) միջազգային եկեղեցական կյանքում մեր եկեղեցու մասնակցության արժեվորումը, նրա դերը ցույց տալը, գ) հանդիպումներ Ֆրանսիական իշխանությունների հետ իբրեւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս՝ շնորհակալություն եւ գնահատանք հայտնելու համար այն վերաբերմունքի համար, որ ցույց է տվել Ֆրանսիան հայերին առաջին այն օրերից, երբ նրանք գաղթականի, աֆսորականի ցուցը ձեռքներին ոտք են դրել Ֆրանսիա եւ շնորհիվ այդ վերաբերմունքի ձեռք բերել աղասան եւ ինքնություն: Կաթողիկոսն իր խոսքում գոհունակությամբ նշեց միջհայկական եկեղեցական եղբայրությունը, որը ինչպես ասաց նա, «դարձել է իրականություն»: Ամենայն հայոց կաթողիկոսն այսօր իսկ հանդիպելու է Ֆրանսիայի Սենատի նախագահ Ռընե Մոնորիի եւ արտգործնախարար Էվե դը Շարեթի հետ, իսկ իր երկաբաթյա այցելության վերջին օրն ընդունվելու է նախագահ ժակ Շիրակի կողմից: Մինչ այդ սակայն, կաթողիկոսը «լինելու է իր ժողովրդի հետ»:

«Ֆիգարո» օրաթերթը՝ արձագանքելով այցին, «Գարեգին Ա-ն. հավատը դարերի միջով» վերնագրով մի գրություն-հարցազրույց է հրատարակել այսօր Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հետ, զետեղելով նրա լուսանկարը:

ՄՐՑՊԵՏԱԿԱՆ

Ամերիկայում Հայաստանի վարչապետի վրա ճնշում չեն գործադրել

«Գազարոմի» հետ պայմանագիրն ունի ոչ միայն տնտեսական, այլեւ քաղաքական նշանակություն

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

ԱՄՆ. Ռուսաստան եւ ԼՂՀ կատարած այցերից հետո Հայաստանի վարչապետ Արմեն Սարգսյանը երեկ կարճ հանդիպում ունեցավ լրագրողների հետ եւ ամփոփեց իր այցելությունների արդյունքները: «Ազգն» արդեն անդրադարձել է դրանց հիմնական ընթացքին: Վարչապետն իր հերթին կարեւորելով Միացյալ Նահանգներ կատարած այցը, նշեց, թե փաստորեն Համաշխարհային բանկի եւ Միջազգային արժութային հիմնադրամի հետ նախատեսված հանդիպումներից զատ, ինքը աշխատանքային զրույցներ է ունեցել ԱՄՆ ամենաբարձրաստիճան ղեկավարության հետ սկսած փոխնախագահ Գորից, պետքարտուղարության, առեւտրի եւ ֆինանսների նախարարություններից մինչեւ գործարար շրջանակների ներկայացուցիչները: Առանձին հանդիպումներ են եղել 13

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

կոնգրեսականի եւ 3 սենատորի հետ: Վարչապետ Սարգսյանը ելույթներ է ունեցել ամերիկյան քաղաքական կենտրոններում Միջազգային ստրատեգիական հետազոտությունների կենտրոնում եւ Կարնեգի կենտրոնում: Կարեւոր հանդիպում է տեղի ունեցել արտահանումների եւ ներմուծումների «Էքզիմ» բանկում, որի հետ պայմանագիր է նախատեսվում ստորագրել: Նման համագործակցությունը, ի դեպ, կարող է լուրջ երաշխիք հանդիսանալ ամերիկյան գործարարների կողմից Հայաստանում ներդրումներ կատարելու ճանապարհին: Ի դեպ, արդեն Նյու Յորքում հայ-ամերիկյան գործարարության կենտրոն է բացվել: Ծրագրվում է նմանատիպ կենտրոններ բացել նաեւ Բոստոնում, Չիկագոյում, Դետրոյթում եւ Լոս Անջելեսում:

Պատասխանելով մեր հարցին, թե ինչքանով են իրականությանը համապատասխանում այն ոլորտները, թե ամերիկյան կողմը ճնշումներ է բանեցրել ՀՀ վարչապետի վրա Հայաստանում վաղաժամկետ խորհրդարանական ընտրություններ անցկացնելու համար, Արմեն Սարգսյանը նշեց, որ եթե բացախոսության դայմաններում տեղի ունեցած քննարկումները կարելի է համարել ճնշում, ապա այդ դեպքում կարելի է ասել նաեւ, որ հայկական կողմն էլ իր հերթին ճնշում է գործադրել ամերիկյան կողմի վրա, հատկապես երկկողմ հարաբերությունների եւ Արցախի հարցում: Ավելացնելով, որ որպես փորձված դիվանագետ ինքը քաղաքական ճնշումը երկխոսությունից տարբերակում է, վարչապետը շեշտեց, թե ամերիկյան հանդիպումներն անցել են խոր շատ բաց մթնոլորտում եւ ինքը համագործակցության մեծ հեռանկարներ է նկատել, որը 2 տարի առաջ չկար: Ավելին, քննարկվել է ՀՀ նախագահի, ԱԺ նախագահի եւ վարչապետի ԱՄՆ պաշտոնական այցելություններ կատարելու հարցը:

Տես էջ 2

Ընդունելություններ ՀՀ նախագահի մոտ

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես Արմենպրեսին հայտնեցին ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից, հունվարի 23-ին ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության նախագահ տիկին Լուիզ Մանուկյան Սիմոնին:

Քննարկվեցին Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունները, ինչպես նաեւ Երեւանի Մայր տաճարի կառուցման ծրագիրը:

Նույն օրը ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց ճանաչված իրավաբան Յու. Բարսեղովին:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին ԼՂ խնդրի կարգավորման հետ կապված իրավական հարցեր:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՈՐՍԱՍՏԱՆ

Դաշնության խորհուրդը պահանջում է Բերեզովսկու պաշտոնազրկումը

23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՌԼ- ՌՖԻ: Ռուսաստանի Դաշնության խորհրդարանի վերին պալատը՝ Դաշնության խորհուրդը զգուշացրեց Չեչնիայում զինված մրցամրցության հնարավորության մասին եւ կառավարությանը կոչ արեց ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ երկրի տարածքային ամբողջականությունը պաշտպանելու համար: 103 կողմ, 3 դեմ քվեների հարաբերակցությամբ Դաշնության խորհուրդն ընդունեց մի բանաձեւ, ըստ որի կացությունը Հյուսիսային Կովկասում գնահատվում է որպես ծայրահեղ վտանգավոր: Բանաձեւում ասված է, թե Ռուսաստանի իշխանությունների անգործունեության հետեւանքով, իրավիճակը Չեչնիայում այլեւս չի վերահսկվում: Դաշնության խորհուրդը խստորեն քննադատեց Անվտանգության խորհրդի փոխքարտուղար Բորիս Բերեզովսկուն՝ Ռուսաստանի կազակներին զինելու առաջարկի համար եւ պահանջեց պաշտոնանկ անել նրան: Կազակները պնդում են, թե պարտավոր են զինվել՝ իրենց տարածքները չեչեն անջատողականների գրոհներից պաշտպանելու համար: Նրանք ասում են, որ եթե Չեչնիան անկախանա, ապա իրենք ուժով կվերադարձնեն Հյուսիսային Չեչնիայի մի հատվածը, որն ըստ իրենց, պատմականորեն պատկանել է կազակներին: Դաշնության խորհուրդը, սակայն, կարծում է, որ եթե կազակները զինվեն, նույնը կցանկանան անել նաեւ Հյուսիսային Կովկասի լեռնցի ազգերը, իսկ դա տարածաշրջանում կստեղծի պայթյունավտանգ իրադրություն: Բերեզովսկին Ռուսաստանի առաջատար գործարարներից մեկն է: Անցյալ տարվա աշնանը նա նշանակվեց ԱԽ-ի փոխքարտուղար:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունը հանդես է եկել Էրզրումի հայկական եկեղեցին մզկիթի վերածելու դեմ

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես արդեն հաղորդվել է, Թուրքիայի մշակույթի նախարարությունը արտոնություն է տվել Էրզրում քաղաքի հայկական եկեղեցիներից մեկը վերածել մզկիթի:

Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության լրատվական գրասենյակը հաղորդում է, որ այս խնդրով կաթողիկոսությունը անմիջապես կապ է հաստատել Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի հետ եւ առաջարկել կազմակերպել հարցը կազմակերպության միջոցներով: Մամլո գրասենյակը հայտնում է, որ առայժմ հստակ տեղեկություններ չկան, սակայն Եկեղեցիների համաշխարհային խորհուրդը ավելի հստակ լուրեր իմանալու եւ թերեւս իր դիրքորոշումը ճշտելու նպատակով, հունվարի 10-ին ՄԱԿ-ում Թուրքիայի ներկայացուցչին մի նամակ է հղել, որտեղ նշվում է. «Մեր ստացած տեղեկությունների համաձայն, վերջերս Թուրքիայի մշակույթի նախարարությունը Էրզրում քաղաքի հայկական եկեղեցիներից մեկը մզկիթի վերածելու արտոնություն է տվել: Թեեւ այդ եկեղեցին վերջին շրջանում չի ծառայել իբրեւ պաշտամունքի վայր, սակայն 17-րդ դարի կառույց լինելով, պատմական, կրոնական եւ մշակութային կարեւորություն ունեցող կոթող է: Երախտապարտ կլինենք, եթե լրացուցիչ տեղեկություններ փոխանցեք այդ հարցի շուրջ: Իսկ մինչ այդ Թուրքիայի մշակույթի նախարարությունը պետք է նկատի ունենա ողջ աշխարհով սփռված հայ ժողովրդի ու հայ եկեղեցու մտահոգությունը՝ պատմական այդ եկեղեցին անվիրար եւ անփոփոխ պահելու կողմակցությամբ»:

Կանադան եւ Կուբան համագործակցության համաձայնագիր են ստորագրել

ՀԱՎԱՆԱ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՏ- Չորեքշաբթի օրը Կանադայի արտաքին գործոց նախարար Լլոյդ Էքսուորթիի Հավանա կատարած մեկօրյա այցի արդյունքում ստորագրվել է 14 կետից բաղկացած համաձայնագիր՝ երկու երկրների միջեւ համագործակցության վերաբերյալ: Էքսուորթիի եւ Կուբայի արտգործնախարար Ռոբերտո Ռոբայնայի կողմից ստորագրված համաձայնագիրը, մշակութային եւ տնտեսական փոխանակումների վերաբերյալ կետերից բացի ներառում է նաեւ մարդու իրավունքներին վերաբերող ծրագրեր: Այցի ընթացքին Կանադայի արտգործնախարարը երկու անգամ հանդիպել է Ֆիդել Կաստրոյին եւ շեշտել, թե Կանադան իրավունք ունի գնալու իր ընտրած ուղով՝ անկախ Կուբայի նկատմամբ ԱՄՆ-ի կողմից սահմանած տնտեսական պատժամիջոցներից:

Ալժիրում հոգեգարություն է սկսվել

23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՌՖԻ: Ալժիրում շարունակվում են արյունահեղությունները ռամազանի ժամանակ: Երեկ երեկոյան մայրաքաղաք Ալժիրից 40 կմ դեպի հարավ գտնվող Բուֆարիկ քաղաքում ռումբի պայթյուն տեղի ունեցավ, որի հետեւանքով 10 մարդ զոհվեց եւ 30-ը՝ վիրավորվեց: Հիշեցնենք, որ երեկ առավոտյան մեկ այլ, Բլիդա քաղաքում ռումբի պայթյունից զոհվեցին 8 եւ վիրավորվեցին 15 մարդ: Իշխանություններն ուժեղացրեցին ոստիկանական կարգախմբերը մայրաքաղաքում, որը երեկվա 2 պայթյուններից հետո հոգեգարությամբ է համակված: Շաս թաղամասերում ստեղծված են ինքնապաշտպանության կոմիտեներ: Ռամազանի սկզբից, այսինքն՝ հունվարի 10-ից, պայթյունների հետեւանքով սպանվել, կամ մորթվել են շուրջ 150 մարդ:

Աֆղանստան. Թալիբների վերջնական հաղթանակին քի՞չ մնաց

23 ՀՈՒՆՎԱՐ, BBC: Աֆղանստանում «Թալիբան» շարժման մարտիկները Քաբուլից հյուսիս գտնվող Փանջշիրի հովտում 2 քաղաք գրավեցին՝ Ջաբալ-ուս-Սիրաջը եւ Գյուլբահարը: BBC-ի Քաբուլի թղթակիցը դա անվանեց «թալիբների խոշորագույն հաջողություն, որոնք դրանով իսկ կառավարական ուժերից խլեցին ողջ հովիտը»: Հենց այստեղ են ընթացել մարտերն անցյալ տարվա սեպտեմբերից, երբ թալիբները գրավեցին Քաբուլը: «Թալիբան» շարժման ներկայացուցիչներից մեկն ասաց, թե թալիբներն այժմ շարժվում են Սիմեդ Շահ Մասուդի ուժերի հենարանի ուղղությամբ:

digitised by A.R.A.R.@

ՄՐՑՊԵՏԱԿԱՆ

Ամերիկայում Հայաստանի վարչապետի վրա ճնշում չեն գործադրել

Սկիզբը էջ 1

Ընդհանրապես, թե ՀԲ-ում եւ ՄԱՀ-ում, եւ թե ամերիկյան գործարար շրջանակներում ողջունել են տնտեսական բարեփոխումներն ավելի արագ տեմպերով իրականացնելու Հայաստանի կառավարության ծրագրերը: Վարչապետը տեղեկացրեց նաեւ, որ մեր հանրապետությունն անդամակցելու խնդրանքով դիմել է նաեւ Վերակառուցման եւ զարգացման բանկին: Գոհունակություն հայտնվեց նաեւ սփյուռքի տարբեր շրջանակների ցույց տված ջերմ ընդունելության առթիվ:

Խոսելով Ռուսաստանի մայրաքաղաքում ունեցած հանդիպումների մասին, վարչապետ Սարգսյանը հենց սկզբից հերքեց այն լուրերը, թե Մոսկվայում փորձել են ճնշել Հայաստանի ղեկավարին, կամ տնտեսական հարաբերություններին քաղաքական ենթաբերվս է տվել: Ընդհակառակը, վարչապետ Չեռնոմիրդինի հետ ունեցած գործնական հանդիպումներից հետո, «Հայգազարդի» եւ «Գազպրոմի» միջեւ կնքվեց մի պայմանագիր եւ նաեւ նախնական համաձայնագիր, ըստ որի ստեղծված համատեղ ձեռնարկությունը կզբաղվի ոչ միայն Հայաստան գազ ներմուծելով, այլեւ հանրապետության գազաֆիկացիայի հարցերով, գազատարների կառուցմամբ, ինչպես նաեւ գործունեություն կծավալի Հայաստանի սահմաններից դուրս: Իսկ հիմնականն այն է, որ Ռուսաստանից Թուրքիա եւ Մերձավոր Արեւելք գնացող մոտ 3 մլրդ խմ գազը (հետագայում 9 մլրդ խմ) պետք է անցնի Հայաստանով:

«Սա մեծ քայլ է, որ թույլ կտա դուրս գալ շրջափակումից», ասաց վարչապետը: Կոնկրետ պայմանավորվածություններ են ձեռք բերվել նաեւ «Նաֆտի» եւ ատոմակայանի հետ համագործակցության շուրջ:

Վարչապետը նշեց, թե քանի՞ Ռուսաստանի համապատասխան կառույցները հանդիսանում են այդ օբյեկտների բաժնետերերը, ապա պետք է կատարեն իրենց պարտավորությունները եւ համագործակցեն: Վարչապետը հերքեց նաեւ այն լուրը, թե Մոսկվայում փաստաթուղթ է ստորագրվել, որով ՈԴ-ն եւ ՀՀ-ն կունենան կոնֆեդերատիվ հարաբերություններ:

Ներկա պաշտոնում Արցախ կատարած առաջին այցի շուրջ վարչապետը չծավալվեց, բայց հայտնեց, որ կարեւոր նորություններից մեկն էլ այն եղավ, որ նոր բարեկամների հետ ծանոթացավ, որոնց մասին մինչ այդ չգիտեր: Իսկ ԼՂՀ ղեկավարությանը տեղեկացրեց Վաշինգտոնում եւ Մոսկվայում Լիսաբոնից հետո դարաբաղյան հակամարտության շուրջ առկա տեսակետների մասին:

Այսպիսով, վարչապետի այցերի արդյունքներից առնվազն մեծ կարեւորություն է ստանում ռուսական «Գազպրոմի» մուտքը Հայաստան, որով ոչ միայն կհավասարակշռվի ռուսական տնտեսական շահերի բախումը Անդրկովկասում, այլեւ կարեւոր հող կնախապատրաստվի քաղաքական հարցերի լուծման համար:

Կստեղծվի օպերատիվ ղեկավարման հանրապետական խորհուրդ

Երեկ տեղի ունեցավ կառավարության նիստ, որը վարում էր վարչապետ Արմեն Սարգսյանը: Վարչապետը համառոտակի անդրադարձավ վերջերս ԱՄՆ, Մոսկվա եւ Լեռնային Ղարաբաղ կատարած այցերի արդյունքներին: Ֆինանսների նախարար Լեւոն Բարխուդարյանը ներկայացրեց երկրի հարկային մոտալուտ ընթացքը: Հանգամանալի քննարկում ծավալվեց պետական ապարատի նվազեցման շուրջ: Նիստում ի թիվս այլ հարցերի որոշվեց ստեղծել օպերատիվ ղեկավարման հանրապետական խորհուրդ, որի նպատակն է՝ տնտեսության կառավարման օպերատիվ հարցերի համակարգումը, կենսապահովման օբյեկտների անխափան աշխատանքի, ինչպես նաեւ հանրապետական նշանակության մի շարք ծրագրերի իրականացման ապահովումը: Որոշում ընդունվեց մի շարք պետական ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման եւ վաճառքի գործի ընթացքը թույլտվություն տալու մասին: Նիստը հավանություն տվեց նաեւ «Դեղերի մասին օրենքի» նախագծին, որը ներկայացվի Ազգային ժողովի քննարկմանը:

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«31-Ի ԳՈՐԾ»

Տուժողների ու վկայի բացատրությունները հակասում են

«Վահան Հովհաննիսյան+30» գործով հունվարի 23-ի դատական նիստում հանրապետական կառավարման դպրոցի մեթոդիստ Յուրա Գալստյանը վկայություն էր տալիս ոստիկանների սպանության դեպքի վերաբերյալ: Վկայի ցուցմունքները միանգամայն հակասում էին «պատահականորեն» [illegible]

ողջ մնացած երրորդ ոստիկանի՝ տուժող Պետրոսյանի եւ տուժողի ներկայացուցիչներից մեկի դատարանում տված ցուցմունքին:

Վկան, [illegible] նույնպես, հակվում է Լենինգրադյան փողոցում, պատմեց, որ արթնացել է փողոցում ընթացող վիճաբանության աղմուկից: Տեսել է, որ երեք մեքենա է կանգնած, 15-20 հոգի վիճելուց հետո սկսել են կռակել: 6-7 հոգի տեսած կռակոցները վկան մոտավոր բաժանեց՝ 3-2-2-ի: Որից հետո հագնվել է եւ վազել դեպքի վայր, որտեղ ոչ մի մեքենա չի եղել: Դեպքի վայրում մի տարեց տղամարդ եւ կին են եղել: Իսկ տրամվայի գծերի մոտ [illegible]կած ոստիկաններից մեկը դեռեւս [illegible]պանի էր: Այդ պահին Շինարարների փողոցից մի ոստիկանական մեքենա է մոտեցել, իրենք չորսով վիրավորին տեղավորել են մեքենայում, եւ նա տարել է հիվանդանոց:

Այնուհետեւ անորոշ ձայներ են լսել, որոնք զգուշացրել են երկրորդ ոստիկանի մասին: Սթության մեջ իրենց շուրջը նշտղելով նկատել են երկրորդ ոստիկանին, որն ընկած էր բեռանիվայր: Այդ պահին դարձյալ Շինարարների փողոցից մոտեցել է երկրորդ ոստիկանական մեքենան, ոստիկանը շրջել է գետնին ընկածին, որն արդեն մահացել էր՝ ատրճանակը ձեռին:

Ոստիկանների՝ ատրճանակով իրենց մոտենալը պնդում էին նաեւ դեպքին մասնակցած ամբաստանյալները, վերջիններս պնդում էին նաեւ, որ ամբաստանյալ Գնել Հովհաննիսյանը վիրավորվել է նրա ատրճանակից: Ատրճանակի գոյությունը հերքում էր տուժող կողմը, ընդհանրապես այլ կերպ նկարագրելով դեպքի մանրամասները, որն էլ ամբաստանյալ Արթուր Ղազարյանին առիթ էր տվել հայտարարելու, ու տուժող Պետրոսյանը դեպքի վայրում եղած ոստիկանը չէ: Եվ քանի որ այս դեպքի մանրամասները պարզաբանվելու փոխարեն գնալով մթագնում էին՝ փաստաբան Մարինա Հալաբյանը միջնորդեց առերեսում անցկացնելու վկայի ու տուժողի միջեւ: Սակայն, պարզվեց, որ մինչ օրս դատական նիստերին կանոնավոր մասնակցող տուժողը դահլիճում չէ: Հասարակական մեղադրողին պարտավորեցրին ժամը 15-ին ապահովել նրա ներկայությունը, սակայն վերջինս վերադարձավ միայնակ:

Ս. Պ.

Հայաստանի մասնավոր սեկտորին օժանդակելուն նպատակաուղղված Ձեռնարկությունների զարգացման ծրագրի շրջանակներում երեկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունում հրավիրված սեմինար-խորհրդակցությանը մասնակցում էին Համաշխարհային բանկի (ՀԲ) պատվիրակները, ՀՀ-ում գործող միջազգային կազմակերպությունների, ՀՀ էկոնոմիկայի, ֆինանսների նախարարության, Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչները: ՀԲ-ի կողմից առաջին անգամ մասնավոր սեկտորին տրված հատկացումը 16,7 մլն դոլարի չափով, նպատակ ունի ՀՀ առեւտրային բանկերի միջոցով վարկային գիծ հատկացնել մասնավոր ձեռնարկություններին նպաստելով ձեռնարկությունների եւ բանկերի ամրապնդմանը միաժամանակ: Դրան կուղղվի նաեւ բանկերին ու ձեռնարկություններին ցուցաբերվելիք տեխնիկական օգնությունը: 1996-ի նախապատրաստական աշխատանքների ընթացքում ՀՀ էկոնոմիկայի նախարար Վ. Անդրեասյանը լրագրողներին տեղեկացրեց, որ ծրագիրն ընդհանուր առմամբ կարժենա 43 մլն դոլար: 1997-ի հունվարի 13-ին ՀՀ կառավարության եւ ՀԲ-ի միջեւ ստորագրվեց համաձայնագիր: ՀԲ տրամադրած 16,7 մլն-ից վարկային գծի համար կօգտագործվի 11 մլն-ը: ՀԲ փորձագետների պատվիրակությունն այժմ ուսումնասիրություններ է կատարում ընտրելու այն բանկերն ու ձեռնարկությունները, որոնք մասնակցություն կունենան ծրագրում:

Հայաստանի մասնավոր ներդրումների ֆինանսական կորպորացիայի (PIFCA) ստեղծման համար անհրաժեշտ է նվազագույնը 2 բանկերի մասնակցությունը: Խիստ որակավորումից հետո գումարներ ստանալու լիազորություն կտրվի ընդհանուր առմամբ 6-7 բանկի, որոնց գումարներ կտրամադրվեն: Վարկառու ձեռնարկությունները կարող են լինել հանքարդյունաբերության, մշակող արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, էներգետիկայի, առեւտրային ծառայությունների, տրանսպորտի, կապի, շինարարության ճյուղերից: Շատ հիշ ճյուղեր է, որ չեն ընդգրկվել, սակայն չի նշանակում, որ նրանց օգնությունն իաղաղ բացառվում է: Այդուհանդերձ, ինչպես նշեց ՀԲ փորձագետ Դ. Ֆիլիպսը, հիմնական ուշադրությունը դարձվելու է առեւտրային, հատկապես արտահանում ապահովող բիզնեսի վրա: Այս կապակցությամբ մեր հարցին, որ «միջազգային տուկա-յում թափուր տեղերը սուղ են եւ Հայաստանը շատ հիշ տեսականիով կարող է ներկայանալ», էկոնոմիկայի փոխնախարար Ա. Դարբինյանը պատասխանեց. «Ծրագիրը հետաքրքրում է մեկ նպատակ. աջակցել փոքր, միջին, որոշ դեպքերում նաեւ խոշոր բիզնեսին այնտեղ, որտեղ կա ռեալ արտադրություն, որոշ չափով տուկա ունեցող ձեռնարկություն, որը արտադրանքը դուրս բերելու դրամը կայուն է (արդյո՞ք):

«Ինչո՞վ կբացատրեք Եվրոբանկի հետաքրքրությունն այս ծրագրի նկատմամբ» մեր հաջորդ հարցին որն Դարբինյանը պատասխանեց.

– Մանրամասներին տեղյակ չեմ, սակայն խոսքը ոչ թե ծրագրի, այլ միայն ծրագրի առաջին փուլի մասին է: Եվրոբանկի քաղաքականությունն է միաժամանակ չլինել եւ

ՍԵՄԻՆԱՐ-ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր դոնորների հրապուրում մասնավոր սեկտորի զարգացման համար

նանսների նախարարության, Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչները: ՀԲ-ի կողմից առաջին անգամ մասնավոր սեկտորին տրված հատկացումը 16,7 մլն դոլարի չափով, նպատակ ունի ՀՀ առեւտրային բանկերի միջոցով վարկային գիծ հատկացնել մասնավոր ձեռնարկություններին նպաստելով ձեռնարկությունների եւ բանկերի ամրապնդմանը միաժամանակ: Դրան կուղղվի նաեւ բանկերին ու ձեռնարկություններին ցուցաբերվելիք տեխնիկական օգնությունը: 1996-ի նախապատրաստական աշխատանքների ընթացքում ՀՀ էկոնոմիկայի նախարար Վ. Անդրեասյանը լրագրողներին տեղեկացրեց, որ ծրագիրն ընդհանուր առմամբ կարժենա 43 մլն դոլար: 1997-ի հունվարի 13-ին ՀՀ կառավարության եւ ՀԲ-ի միջեւ ստորագրվեց համաձայնագիր: ՀԲ տրամադրած 16,7 մլն-ից վարկային գծի համար կօգտագործվի 11 մլն-ը: ՀԲ փորձագետների պատվիրակությունն այժմ ուսումնասիրություններ է կատարում ընտրելու այն բանկերն ու ձեռնարկությունները, որոնք մասնակցություն կունենան ծրագրում:

Հայաստանի մասնավոր ներդրումների ֆինանսական կորպորացիայի (PIFCA) ստեղծման համար անհրաժեշտ է նվազագույնը 2 բանկերի մասնակցությունը: Խիստ որակավորումից հետո գումարներ ստանալու լիազորություն կտրվի ընդհանուր առմամբ 6-7 բանկի, որոնց գումարներ կտրամադրվեն: Վարկառու ձեռնարկությունները կարող են լինել հանքարդյունաբերության, մշակող արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, էներգետիկայի, առեւտրային ծառայությունների, տրանսպորտի, կապի, շինարարության ճյուղերից: Շատ հիշ ճյուղեր է, որ չեն ընդգրկվել, սակայն չի նշանակում, որ նրանց օգնությունն իաղաղ բացառվում է: Այդուհանդերձ, ինչպես նշեց ՀԲ փորձագետ Դ. Ֆիլիպսը, հիմնական ուշադրությունը դարձվելու է առեւտրային, հատկապես արտահանում ապահովող բիզնեսի վրա: Այս կապակցությամբ մեր հարցին, որ «միջազգային տուկա-յում թափուր տեղերը սուղ են եւ Հայաստանը շատ հիշ տեսականիով կարող է ներկայանալ», էկոնոմիկայի փոխնախարար Ա. Դարբինյանը պատասխանեց. «Ծրագիրը հետաքրքրում է մեկ նպատակ. աջակցել փոքր, միջին, որոշ դեպքերում նաեւ խոշոր բիզնեսին այնտեղ, որտեղ կա ռեալ արտադրություն, որոշ չափով տուկա ունեցող ձեռնարկություն, որը արտադրանքը դուրս բերելու դրամը կայուն է (արդյո՞ք):

«Ինչո՞վ կբացատրեք Եվրոբանկի հետաքրքրությունն այս ծրագրի նկատմամբ» մեր հաջորդ հարցին որն Դարբինյանը պատասխանեց.

– Մանրամասներին տեղյակ չեմ, սակայն խոսքը ոչ թե ծրագրի, այլ միայն ծրագրի առաջին փուլի մասին է: Եվրոբանկի քաղաքականությունն է միաժամանակ չլինել եւ հիմնադիր եւ ֆինանսավորող: PIFCA-ի ստեղծումից հետո անշուշտ նա վարկային գիծ կտա: Ինչ վերաբերում է ծրագրի 43 մլն դոլար արժեքին, դա կարող է ավելի շատ լինել: Եվրոբանկը կհատկացնի 6 մլն, եւս այդքան ակնկալվում է գերմանական կառավարությունից: Առաջարկություն ենք ներկայացրել ճապոնացիներին, որոնք սկզբում տեխնիկական օգնության ծրագրով կհամագործակցեն, ապա եւ ձեռնարկությունների ֆինանսավորման ծրագրով: 43 մլն-ը այսօր տեսանելի թիվն է, բայց իրականում ծրագիրն անընդհատ թափ է հավաքելու: Տարեցտարի մասնավոր սեկտորին ուղղված միջոցները կավելանան: Սրան, իմիջիայլոց, կհետեւի ՀԲ երկրորդ ծրագիրը: Շատ ավելի մեծ: Իսկ եթե կարողանանք վարկեր ստանալ ՀԲ մյուս մասնաճյուղից Վերակառուցման եւ զարգացման բանկից (ավելի բարձր 7,5 տոկոսով, 17 տարով), ապա մեր նպատակների համար կունենանք 3-4 անգամ ավելի միջոցներ:

Ձեռնարկությունների զարգացման ծրագրի շրջանակում կստեղծվի նաեւ ձեռնարկությունների աջակցման հիմնադրամ (ՁԱՀ), որի համար կտրամադրվի 3 մլն դոլար: ՁԱՀ-ի խնդիրն է օգնել հայկական ձեռնարկություններին գտնել արտահանման տուկպներ եւ ստեղծել օտարերկրյա ձեռնարկությունների հետ համատեղ ձեռնարկություններ: Բիզնես խորհրդատվական գրասենյակի գործունեության համար տրամադրված է 290 հազ դոլար, բանկերին խորհրդատվական օգնության համար 750 հազար դոլար: Կապիտալի տուկայի զարգացմանն աջակցելու համար հատկացված 690 հազ դոլարը նախատեսում է արժեթղթերի տուկայում առեւտրային գործունեության կառավարման օրենսդրության մշակում, վերահսկման կազմակերպում: Ծառայությունները վճարովի կլինեն:

Ձեռնարկությունների աջակցման ծրագրի շրջանակում հաջորդ հանդիպումը կկայանա Հայաստանի ձեռնարկությունների հետ:

ՄԱՐԻ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

Քննությունները դպրոցո՞ւմ, թե այլուր

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ Առայժմ հստակեցված չէ, թե այս տարի բուհերի ընդունելության հայոց լեզվի առարկայական քննությունները որտեղ են անցկացվելու. դպրոցնե՞ր, թե այլուր: Համաձայն ՀՀ գիտության եւ կրթության նախարարության տեղեկատվության, այդ առումով դեռեւս ժամանակ կա եւ ներկայումս աշխատանքներ են տարվում քննակարգը կատարելագործելու ուղղությամբ: Ըստ նույն աղբյուրի, բոլոր դեպքերում, այս տարի եւս կդպրոցական կենտրոնացված քննությունների կարգը: Ուժի մեջ կլինեն նաեւ անցած տարվա քննության արդյունքները:

Չգրանցված տրանսպորտը Երեւանում տեղ չունի

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ Վերջին օրերին Երեւանի քաղաքապետարանը դարձյալ ակտիվացրել է հասարակական մասնավոր չգրանցված տրանսպորտային միջոցների արգելման ուղղությամբ մոտ մեկ ամիս առաջ ձեռնարկված միջոցառումների իրականացումը: Մայրաքաղաքի տարբեր հատվածներում ոստիկանության աշխատակիցները փորձում են «համոզել եւ սպիտել» մասնավոր տրանսպորտային միջոցների վարորդներին անցնել պետական գրանցման: Ըստ որոշ տեղեկությունների, առաջիկայում հասարակական փոխադրումների նպատակով Երեւան կբերվի շուրջ 150 արտասահմանյան միկրոավտոբուս, որոնք պայմանագրային հիմունքներով կտրվեն մասնավոր անձանց:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Թաղ 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՐԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՈՒՇԱԳԻԿ

38-ամյա Ներսես Կարամանուկյանը նշանակված է Հայաստանի վարչապետի խորհրդական: Երեւանի Եղիշե Չարենցի անվան թիվ 67 միջնակարգ դպրոցի այս սանը կրթությամբ տնտեսագետ է: 1980 թվականին ավարտել է Երեւանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտի ճյուղային էկոնոմիկաների ֆակուլտետը: 1980-81 թթ. ծառայել է բանակում: 1982-87 թթ. աշխատել է Երեւանի քաղաքային խորհրդի գործկոմի ոլանային հանձնաժողովում: Ազատվել են աշխատանքից կառավարության ղեկավարի խորհրդական Սուսաննա Հարությունյանը, վարչապետի օգնականներ Աիդա Խաչիկյանը, Էմիլ Աճեմյանն ու Ամալիա Մարիբեկյանը: Նրանք հիմնականում նշանակվել էին 1993 թ., մաս էին կազմում նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի թիմի, եւ նրանց մեկնումը կարելի է բացատրել հենց այդ հանգամանքով: Ավելի վաղ վարչապետի դեն անդրադարձել է:

Ազատվել են աշխատանքից կառավարության ղեկավարի խորհրդական Սուսաննա Հարությունյանը, վարչապետի օգնականներ Աիդա Խաչիկյանը, Էմիլ Աճեմյանն ու Ամալիա Մարիբեկյանը: Նրանք հիմնականում նշանակվել էին 1993 թ., մաս էին կազմում նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի թիմի, եւ նրանց մեկնումը կարելի է բացատրել հենց այդ հանգամանքով: Ավելի վաղ վարչապետի տասենյակը, որը հաստատված էր Վազգեն Մանուկյանին, ղեկավարության հարցերով ոեցնախարարի եւ ղեկավարության նախարարի ղեկավարությամբ եղած ժամանակ:

Հայաստանի կառավարության աշխատակազմի ղեկավար-նախարար Գագիկ Շահբազյանի տեղակալներ են նշանակված Գառնիկ Ղազարյանը եւ Գագիկ Պետեյանը: Գ. Ղազարյանը եղել է առաջինի աշխատակազմի ղեկավարը ԱՊՀ, Եվրամիության եւ միջազգային տնտեսական կազմակերպությունների հետ կապերի գծով նախարար եղած ժամանակ (1995-96 թթ.): Գ. Պետեյանը վերջին տարիներին ՀՀ արտգործնախարարության ազդեցիկ ղեկավարներից էր, գլխավորել է ԱԳՆ գործերի կառավարչությունը: Շարունակում է ղեկավարել Գ. Շահբազյանի մեկ այլ տեղակալ Գայանե Ալիխանյանը, որը կառավարության ապարատում աշխատանքի հարուստ փորձ ունի:

Փոխվել են կառավարության աշխատակազմի մի շարք ստորաբաժանումների ղեկավարները: Նախ, աշխատակազմի կառուցվածքի մեջ այլեւս չկա մամուլի ծառայությունը: Ի դեպ, կառավարության աշխատակազմի ղեկավարությունն ստանձնել է այդ ստորաբաժանման արդեն նախկին աշխատակիցների աշխատանքի տեղավորման հարցը: Կադրերի վարչության պետ է դարձել Զենֆիրա Հովհաննիսյանը, որը երկար տարիներ աշխատում է կառավարությունում եւ մինչեւ 1996 թ. հունիսը եղել է սոցիալական ոլորտի վարչության պետ: Կարո Կարապետյանի (նա նշանակվել էր 1996 թ. հուլիսին) փոխարեն վերահսկողության վարչության պետ է դարձել Ամեն Ազիզյանը: Ալեքսանդր Ավետիսյանն ազատվել է ներդրումների խրախուսման եւ վարկերի օգտագործման վարչության պետի պարտականություններից: Նա այդ պաշտոնը ստանձնել էր 1996 թ. հունիսին:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

ԿԱԴՐԵՐ

Նոր վարչապետ, նոր թիմ

Նշանակումների շարք կառավարության աշխատակազմում

ժողովի արդյունաբերական ձեռնարկությունների տարածքային ոլանավորման բաժնի վարիչ: 1987 թ. երջանկահիշատակ Վազգեն Ա Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հրավերով ստանձնել է Մայր աթոռի տնտեսական գործերի կառավարչի պաշտոնը, որը վարել է մինչեւ վարչապետի խորհրդական դառնալը: Ամուսնացած է, ունի երկու երեխա:

Այս նշանակումը միակը չէ կառավարության եւ վարչապետի աշխատակազմում: Տակավին դեկտեմբերին գլխավոր խորհրդականի պաշտոնից ազատվել է Սեդրուի Թաքճյանը, որին փոխարինեց նախկին վարչապետ, ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Խոսրով Հարությունյանը (նրա կենսագրականը կհրապարակենք): ԱՄՆ-ի հպատակ Ս. Թաքճյանը, որին 1995 թ. մարտին ՀՀ նախագահի հրամանագրով շնորհված է ՀՀ կացության հատուկ կարգավիճակ, դաստելով վարչապետի որոշումներից, մնում է ՀՀ կառավարության լիազոր ներկայացուցիչ էներգետիկայի եւ ընդերքի հարցերով: Հիշեցնենք, որ նա ծնվել է 1935 թ. Երուսաղեմում, 1956 թ. տեղափոխվել է ԱՄՆ, ավարտել Հարավային Կալիֆորնիայի համալսարանը: 1992-93 թթ. եղել է ՀՀ էներգետիկայի ու վառելիքի նախարար, 1993-95 թթ. հանրապետության պետական նախարար:

Մամուլի եւ լրատվության հարցերով վարչապետի խորհրդական Հասմիկ Պետրոսյանի նշանակմանը «Ազգի» կադրերի խորագիրն արխորհրդականի պաշտոնը թողել է ՀՀ ճարտարագիտական ակադեմիայի թղթակից-անդամ Հրաչիկ Առուսամովը:

Հետայսու վարչապետին կցորդության երիտասարդ օգնականների մի խումբ: Դեկտեմբերի 26-ին ու հունվարի 10-ին վարչապետի օգնականներ են նշանակվել Լեոնիդ Զիլֆուղարյանը, Նորայր Սաֆարյանը, Սերգեյ Գրիգորյանը, Լուսինե Լուսինյանը, Արմեն Գեւորգյանը, Թամարա Գեւորգյանը:

Շարունակում են կատարել իրենց պաշտոնը վարչապետի խորհրդականներ գեներալ-մայոր Վլադիսլավ Հարությունյանը, Արտավազդ Զաքարյանը, Վասիլի Ավետիսյանը:

Մեր ունեցած տեղեկությունների համաձայն, վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար Վարդան Սարգսյանը պատրաստվում է գործուղվել աշխատանքի արտասահման եւ նրա տեղը կնշանակվի տնտեսագիտության մեկ այլ թեկնածու: Լեւոն Խանոյանը, որը վերջին տարիներին եղել է միջազգային տնտեսական հարաբերություններով զբաղվող ՀՀ ԱԳՆ ֆունկցիոնալ խնդիրների վարչության պետ, իսկ անցյալ տարվա հունիսին ուղարկվել էր Բրյուսել որպես ՀՀ դեսպանության խորհրդական՝ պատասխանատու եվրոպական կառույցների հետ կապերի համար: Թեեւ Լ. Խանոյանի վերաբերյալ որոշման մասին մեզ տակավին հայտնի չէ, այնուհանդերձ նա հետ է կանչվել Բելգիայի մայրաքաղաքից եւ արդեն անցել է գործի, զբաղեցնելով այն աշխատանքը, որը հատկացված էր Վազգեն Մանուկյանին, պաշտպանության հարցերով պետնախարարի եւ պաշտպանության նախարարի պաշտոնակատար եղած ժամանակ:

Հայաստանի կառավարության աշխատակազմի ղեկավար-նախարար Գագիկ Շահբազյանի տեղակալներ են նշանակված Գառնիկ Ղազարյանը եւ Գագիկ Պետեյանը: Գ. Ղազարյանը եղել է առաջինի աշխատակազմի ղեկավարը ԱՊՀ, Եվրամիության եւ միջազգային տնտեսական կազմակերպությունների հետ կապերի գծով նախարար եղած ժամանակ (1995-96 թթ.): Գ. Պետեյանը վերջին տարիներին ՀՀ արտգործնախարարության ազդեցիկ ղեկավարներից էր, գլխավորել է ԱԳՆ գործերի կառավարչությունը: Շարունակում է պաշտոնավարել Գ. Շահբազյանի մեկ այլ տեղակալ Գայանե Ալիխանյանը, որը կառավարության ապարատում աշխատանքի հարուստ փորձ ունի:

Փոխվել են կառավարության աշխատակազմի մի շարք ստորաբաժանումների ղեկավարները: Նախ, աշխատակազմի կառուցվածքի մեջ այլեւս չկա մամուլի ծառայությունը: Ի դեպ, կառավարության աշխատակազմի ղեկավարությունն ստանձնել է այդ ստորաբաժանման արդեն նախկին աշխատակիցների աշխատանքի տեղավորման հարցը: Կադրերի վարչության պետ է դարձել Զենֆիրա Հովհաննիսյանը, որը երկար տարիներ աշխատում է կառավարությունում եւ մինչեւ 1996 թ. հունիսը եղել է սոցիալական ոլորտի վարչության պետ: Կարո Կարապետյանի (նա նշանակվել էր 1996 թ. հուլիսին) փոխարեն վերահսկողության վարչության պետ է դարձել Ամեն Ազիզյանը: Ալեքսանդր Ավետիսյանն ազատվել է ներդրումների խրախուսման եւ վարկերի օգտագործման վարչության պետի պարտականություններից: Նա այդ պաշտոնը ստանձնել էր 1996 թ. հունիսին:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Հոլանդահայերին ձուլման վտանգ է սպառնում, իսկ Հայաստանից արտագաղթած հայերին՝ արտաքսում

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ներկայումս Հոլանդիայում ապրում են մոտ 9 հազ. հայեր, որոնցից 5 հազարը այս երկրում վաղուց բնակություն հաստատած եւ՝ Հոլանդիայի քաղաքացիություն ստացած հայերն են, իսկ մնացածը՝ 1988-ի հայտնի դեպքերից հետո Հայաստանից արտագաղթածները:

Հոլանդիայի հայ գաղութը հիմնվել է 1970-ական թթ.-ին. այդ ժամանակ այնտեղ ապրող հայերի թիվը չէր գերազանցում 500-ը: Սակայն 1982 թ.-ին արդեն այնտեղ ապրում էին շուրջ 1500 հայեր: 70-80-ական թթ.-ին Հոլանդիա գաղթած հայերի մեծ մասը Թուրքիայի արեւելյան շրջաններից (Շիրնակ, Սղոլ, Դիարբեքիր, Տիգրանակերտ) էին, որոնք թուրք եւ քուրդ գործավորների հետ միասին երկրում հաստատվում էին որպես վարձու բանվորներ: Թուրքահայերի գերակշռող մասը կրում էր թուրքական եւ քրդական ազգանուններ, չէր տիրապետում հայերենին եւ հեռացած էր ազգային ավանդույթներից: Կային նաեւ Մերձավոր Արեւելքից, Իրանից, Ինդոնեզիայից գաղթած հայեր:

Հոլանդահայերը հիմնականում բնակվում են Ամստերդամ, Ալմելո, Ամերսֆորթ, Դորտրեխտ, Տեն Հաուկ քաղաքներում: Նրանք հիմնականում արհեստավորներ են եւ մանր ու միջին ձեռնարկատերեր:

Ամենամեծը Ամստերդամի հայ համայնքն է, ուր ապրում է մոտ 1500 հայ: Համայնքի կյանքում մեծ դեր է խաղում 1979 թ. հիմնված «Արարատ» մշակութային ակումբը, որն ամենաակտիվն ու գործունն է: Ներկայումս ակումբի կիրակնօրյա հայկական դպրոցում սովորում է շուրջ 70 երեխա: Ինչպես հայտնեց ակումբի տնօրեն Հարություն Սիմոնյանը, արդեն երեք տարի է, ինչ Ամստերդամում հրատարակվում է «Լուրեր հայրենիքն» երկլեզվյա՝ հայերեն-հոլանդերեն թերթը, որի բաժանորդները թերթի միջոցով լրատվություն են ստանում ոչ միայն հայ գաղութից, այլեւ Հայաստանից եւ Արցախից: «Արարատ» ակումբը նաեւ փաստաբանական, խորհրդատվական, թարգմանչական ծառայություններ է մատուցում կարիքի մեջ գտնվող Հայաստանից արտագաղթած հայերին:

Ըստ Հ. Սիմոնյանի, Հայաստանից արտագաղթած ու ծամբարներում բնակվող հայերի վիճակն աննախանձելի է: Նրանցից Հոլանդիայի քաղաքացիություն են ստացել ընդամենը 150-ը: Սպասվում է, որ եւս 500-ը կստանան քաղաքացիություն: Մնացածներին սպառնում է երկրից արտաքսման վտանգը (մի մասն արդեն իսկ ետ է ուղարկվում): Հ. Սիմոնյանի խոսքերով, այդ գործում առայժմ հաջողության են հասնում նրանք, ովքեր ներկայանում են որպես «հալածված դասակցականներ» կամ... սեռական փոքրամասնությունների ներկայացուցիչներ:

Հոլանդիայի հայկական գաղութի առջեւ սերնդափոխության հետ օրեցօր ավելի սրությամբ է կանգնում ձուլման վտանգը: Հոլանդահայ երիտասարդները չեն տիրապետում հայերենին եւ չեն պահպանում հայկական սովորությունները: Տարեցների մի մասն իսկ, լինելով Արեւելքից գաղթած, ապրում է արեւելյան, մյուս մասը՝ զուտ եվրոպական կենցաղով: Ի տարբերություն Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի հայերի, Հոլանդիայում շատ քիչ են հայ մտավորականները, որոնք որոշիչ դեր կարող էին խաղալ գաղութում հայկական ոգու պահպանման գործում: Այստեղ չկան նաեւ հայկական կուսակցություններ:

«Արարատ»-ի տնօրենի կարծիքով, գաղութի ներքին կյանքում չկա համախմբվածություն, իսկ գործող ակումբներն ու միությունները դժվար է պահել համայնքի նոպաստների հաշվին: Ըստ Հ. Սիմոնյանի, անհրաժեշտ է, թերեւս, ունենալ կրոնամշակութային ընդհանուր կազմակերպություն:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱՅԱՆ

ՄՈՍԿՎԱ

Կուզեի եկեղեցին գործող տեսնել

Մոսկվայում մասնավոր նախաձեռնությամբ նոր հայկական եկեղեցի կառուցելու վերաբերյալ «Ազգ» եւ «Իզվեստիա» թերթերում հրապարակված նյութերից հետո շատերն ինձ հարցնում են՝ ի՞նչ պատահեց քեզ հետ, որ բառացիորեն մի քանի ամսում կառուցեցիր խաչքարով ու զոհարանով: Շատ պարզ պատասխան եմ տալիս՝ հոգուս կանչն էր: Եվ դա իրոք այդպես է: Խորհրդային շրջանում իմ սերունդն աճեց համընդհանուր ագրեսիվ աստվածամերժության պայմաններում, բացի այդ ես մինչեւ Խորհրդային Միության քայքայումը որպես զինվորական պատ ծառայել եմ Ադրբեջանում, Վրաստանում, Հայաստանում: Հարկավ, կրոնական որեւէ դաստիարակության մասին խոսք անգամ չի կարող լինել: Ծառայության բերումով վկա դարձա իմ հայրենի Ղարաբաղում, Հայաստանում տեղի ունեցած ծանր իրադարձություններին: Չեմ սիրում վերամբարձ բառեր, բայց պիտի ասեմ, որ գոյատեւման պայքարում մեր ղարաբաղցիներին մեծապես սատար կանգնեց իրենց ոգին: Բանակի ոչ հայազգի գործընկերներից մեկը, որը լավ գիտեր Ղարաբաղն ու ղարաբաղցիներին, մի անգամ հետեւյալն ասաց ինձ. «Գիտես, Արթուր, ես ինքս արդեն համոզվել եմ, որ ղարաբաղցի հայի ֆենոմենը հիրավի գոյություն ունի: Քո երկրացիները ոչ միայն հստակորեն են կռվում, այլեւ երբեք չեն կորցնում հաղթանակի իրենց ուժի նկատմամբ: Այդ ոգին նրանց անենազոր է դարձնում»:

Ահա եւ ես շատ էի [illegible] Մոսկվայում ստեղծել գոյություն ունեցող անկյուն, որպեսզի այնտեղ այս՝ [illegible] ղարաբաղցին, ամեն մի հայ [illegible] հարավորություն ունենա [illegible] վսեմ ինքնության [illegible] ոգու հանար: Ես կարծում եմ, [illegible] մար, որով նա օժտել է իմ հարազատ արցախցիներին:

Հիմա, երբ իմ «ղարաբաղյան» մատուռը կառուցված է եւ հանդիսավորապես օծված, կցանկանայի, որ նա մշտապես գործող լիներ, որպեսզի մարդիկ, ստանալով Աստծո օրհնությունը, կարողանան նշել իրենց

կյանքի սուրբ իրադարձությունները կնքում, հարսանիք, կրոնական տոներ եւ այլն: Մատուռին հարեւանած մեր ֆիրման իր քնամշակութային գեղատեսիլ գոտով եւ հանգստի համալիրներով պատրաստ է ըստ ամենայնի նպաստելու դրան:

Ես կխնդրեի Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ին օգնել մեզ եկեղեցին գործող դարձնելու հարցում:

ԱՐԹՈՒՐ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
«Արտիկո» ֆիրմայի նախագահ
Մոսկվա

ՀԱՍԱՐՈՍ

Աղի բլիթ սիրահարվածների ու չսիրահարվածների համար

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓՍՍ: Ինչպես «Փաստի» թղթակցին տեղեկացրեց Արարատյան Հայրապետական թեմի դիվանապետ Վարդանյանը, սիրած էակին, ապագա սիրածին կամ ամուսնուն երազում տեսնելու նպատակով աղի բլիթ համտեսել ցանկացող անձինք պետք է նշված գործողությունն իրականացնեն հունվարի 24 լույս 25-ի գիշերը, Սուրբ Սարգսի օրը: Սիրահարվածը (կամ չսիահարվածը) պետք է աղի բլիթն ուտելուց հետո, մինչեւ անկողին մտնելը, ոչինչ չուտի՝ մնացածն արդեն պետք է, որ ինքն իրեն լինի: Արարատյան թեմի առաջնորդարանից տեղեկացանք նաեւ, որ այս տարի Մեծ Զատիկը կտոնվի մարտի 30-ին: Սովորաբար ապրիլին նշվող տոնի տեղափոխումը բացատրվեց նրա շարժական բնույթով, ինչպես նաեւ նրանով, որ տոնը կապված է լուսնային օրերի հետ եւ կարող է տատանվել մարտի 21-ից ապրիլի 25-ը միջակայքում:

Ընդլայնվում է ամենահին մասնագիտությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՆԳ եւ ԱԱ նախարարությունների քրեական հետախուզության վարչության օպերատիվ տվյալներն ու ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ տոգիալ-տնտեսական հիմնահարցերով պայմանավորված, հանրապետությունում նկատվում է մարմնավաճառությամբ զբաղվող կանանց թվի աճի միտում: Բնավ չզերագնահատելով այս ոլորտում իրենց կատարած աշխատանքը, վարչության համապատասխան մասնագետները գտնում են, որ կարեւոր անելիք ունեն նաեւ առողջապահության բնագավառի աշխատողները: Հատկապես հիմա, երբ ԴԱՎ-ը (դիմադրողականության անկման վարակ) մուտք է գործել Հայաստան, պետք է ավելացվի մարմնավաճառության ծանր հետեւանքների լուսաբանումը զանգվածային լրատվության, կրթական հիմնարկներում դասախոսությունների միջոցով, որովհետեւ ամենահին մասնագիտությամբ հիմնականում զբաղվում են երիտասարդ տարիքի դեռ չմայրացած կանայք:

Հանրապետությունում արտադրվող ապրանքների որակը երաշխավորված չէ

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայպետստանդարտի սպառողների շահերի պաշտպանության բաժնի կողմից դեկտեմբերին Երեւանի շամպայն-գինիների գործարանում կատարված ստուգումները ցույց տվեցին, որ չոր գինեմթերքից թորվող, ռեկտիֆիկաս սպիրտից արտադրվող «Հակոբյան» օղին պարունակում է թույլատրելի քանակից ավելի վնասակար բաղադրանյութեր: Վերջինիս իրացումն արգելվել է պետստանդարտի կողմից:

Ըստ ՀՀ կառավարության 1994 թ. թիվ 417 որոշման, հանրապետությունում արտադրվող եւ ՀՀ ներմուծվող ոգելից եւ ոչ ոգելից խմիչքները ենթարկվում էին որակի համապատասխանության պարտադիր սերտիֆիկացման: Սակայն անցյալ տարի որոշման մեջ կատարված փոփոխությունների համաձայն, պարտադիր սերտիֆիկացում պահանջող ապրանքատեսակների արդեն ընդլայնված ցանկը վերաբերում է միայն ներմուծվողներին:

Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին ասաց Հայպետստանդարտի սերտիֆիկացման բաժնի պետ Սամվել Սովսիսյանը, եթե հիմա ներմուծվող ապրանքատեսակների համար անցկացվում է որակի եւ անվտանգության համապատասխանության անհրաժեշտ փորձաքննություն, ապա հունվարի 1-ից հանրապետությունում արտադրվող նույն ապրանքատեսակների համար այն չի կիրառվում: Հետեւաբար եւ չի բացառվում անհարկ ապրանքների մուտքը ներքին շուկա:

Ելնելով անհրաժեշտությունից, հանրապետությունում արտադրվող առանձին ապրանքատեսակների պարտադիր սերտիֆիկացման վերաբերյալ պատրաստվում է համապատասխան նախագիծ՝ ՀՀ կառավարություն ներկայացնելու համար:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տնտեսական

ՀՀ հարկային տեսչությունը կշարունակի հարկանխակայության անհրաժեշտ միջոցառումները

Նպաստակ ունենալով դարձելու Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունում 1997 թ. ակնկալվող լրացումների եւ փոփոխությունների ուղղվածությունն ու վերջինիս հեռեւանքային առդյունքը, զրուցեցինք ՀՀ հարկային տեսչության պետ Պավել Սաֆարյանի հետ:

Հիմնականում խոսակցությունը վերաբերում էր տարեվերջին պետական բյուջեի հարկային մուտքերի առկա կտրուկ աճին, «չվճարումների» հետեւանքով հարկատուների նկատմամբ կիրառվող պատժամիջոցներին, այդ թվում նաեւ բռնագանձումներին, սնանկացման մասին հայցերի ներկայացման եւ ներգործության այլ միջոցներին, հարկային օրենսդրության մեջ ակնկալվող փոփոխություններին, մասնավորապես ավելացված արժեքի հարկը մախսային մարմինների կողմից գանձելուն, տնտեսության տարբեր ճյուղերում, ոլորտներում հարկերի հաշվարկման առանձնահատկություններին:

Ըստ ՀՀ հարկային տեսչության տրամադրած տեղեկությունների, տարեվերջին հարկային մուտքերի կտրուկ աճի վրա զգալի ազդեցություն ունեցավ, հատկապես, ՀՀ նախագահի մասնակցությամբ ՀՀ կառավարության նիստի որոշման հիման վրա ընդունված ՀՀ կառավարության 1996 թ. դեկտեմբերի 6-ի «Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկություններ եւ անհատ ձեռներեցներին հարկային տույժերից ազատելու մասին» թիվ 369 որոշումը:

Բազմաթիվ օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ պատճառների հետեւանքով, նաեւ նախորդ տարիների, պետական բյուջեի հանդեպ կուտակվել եւ հարկային մարմինների կողմից առձանագրվել էին 19.2 մլրդ դրամ ժամկետանց հարկային պարտավորություններ: Նման պայմաններում վճարային իրավիճակը վատթարացել էր պայմանավորված ոչ միայն գումարների մեծությամբ, այլեւ դրանց շրթայավորմամբ, համապատասխանաբար նաեւ ձեռնարկությունների քանակի աճով, որն անխուսափելիորեն հանգեցնում էր ֆինանսական խցանումների եւ, հետեւաբար, բերում էր պետական բյուջեի փաստացի մուտքերի խոչընդոտման եւ անկայունության:

1996 թ. դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ նշված որոշմամբ սահմանված պայմանների բավարարման հետեւանքով չվճարված տույժերից 100 տոկոսով ազատվող սուբյեկտների (ձեռնարկություններ եւ անհատ ձեռներեցներ) թիվը գերազանցել է 3800-ը:

Ընդ որում նրանց կողմից 1996 թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում կատարվել են 7.9 մլրդ դրամ գումարի հարկային վճարումներ, որի արդյունքում չվճարված տույժերից ազատման գումարը կազմել է 9.8 մլրդ դրամ: 1996 թ. նոյեմբերի 1-ի դրությամբ նույն 3800 ձեռնարկությունների 5.4 մլրդ դրամ հարկային ժամկետանց պարտավորությունները նվազել են մինչեւ 0.2 մլրդ դրամի:

Նման կարգի խոշորամասշտաբ հարկային արտոնություն գործնականում Հայաստանում կիրառվեց առաջին անգամ: Նպաստակադրված լինելով առաջին հերթին որոշակի չափով բարելավելու ադառնատար ձեռնարկությունների ֆինանսական վիճակը, այդ արտոնությունը որոշես հետեւանք ունեցավ նաեւ բյուջեի հարկային մուտքերի զգալի աճ եւ ի վերջո 1996 թ. պետական բյուջեով կանխատեսված հարկային մուտքերի կատարում: Արտոնության այս տեսակը եզակի է իր կիրառման առումով եւ հարկատուները իրենց ֆինանսական ծրագրերում ու կանխատեսումներում առաջիկա տարիների համար չպետք է հաշվի առնեն այդպիսի արտոնության կրկնվելու հավանականությունը:

Ներկայումս ՀՀ հարկային տեսչության առջեւ ծառացած առաջնահերթ խնդիրներից մեկն է վերը նշված միջոցառումների հետեւանքով առկա նախադայմանների ճիշտ օգտագործման անհրաժեշտությունը: Այդ նպաստակով ՀՀ հարկային տեսչության կողմից կշարունակվեն հարկահաշվառակության անհրաժեշտ աստիճանի պահպանմանն ուղղված միջոցառումները:

Գործող օրենսդրությունը, այդ թվում հարկային, բավականաչափ հնարավորություններ եւ լծակներ ընձեռում է հարկային մարմինների բյուջեի նկատմամբ հարկային պարտավորությունների չկատարելու հարցում թերացող, խուսափող ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների, անհատ ձեռներեցների եւ քաղաքացիների նկատմամբ կիրառելու ֆինանսական, վարչական եւ նույնիսկ քրեական պատասխանատվության ձեւեր: Բացի նշված լծակներից հարկային մարմինների կողմից կիրառվում են նաեւ ներգործության, հարկադրանքի միջոցներ: Խոսքն ամենից առաջ վերաբերում է գույքի նկատմամբ բռնագանձումների եւ սնանկացման գործերի հարուցմանը:

Անցած ժամանակահատվածում ՀՀ հարկային մարմինների կողմից ձեռնարկվել են գործող օրենսդրությամբ սահմանված միջոցներ, որոնք նպաստակադրված են եղել պետական բյուջեին հասանելիք հարկային պարտավորությունների կատարման ապահովմանը: Սահմանված կարգով ժողովատարաններ են ներկայացվել գույքի բռնագանձման վերաբերյալ 168 եւ ձեռնարկությունների սնանկացման վերաբերյալ 29 հայցեր II. 8 մլրդ դրամ ընդհանուր գումարով: Հարկային մարմինների նյութերով հարուցվել են 48 քրեական գործեր, այդ թվում 16 ոչ պետական ձեռնարկությունների տնօրենների կամ այլ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ:

Վերջերս շատ է արծարծվում այն հարցը, թե ինչու այդ միջոցները կիրառվեցին միայն 1996 թ. տարեվերջին: Հարկ է նշել նաեւ, որ մամուլում տպագրված հարկային պարտավորությունները չկատարած ձեռնարկությունների, որոնց նկատմամբ ՀՀ հարկային մարմինների կողմից ներկայացված են գույքի բռնագանձման մասին հայցեր, ցանկը հետեւանք է ոչ թե վերջին երկու ամսվա միանգամյա գործողությունների, այլ այդ գործընթացը հարկային մարմինների կողմից սկսվել է դեռեւս 1995 թ.: Առաջին երեք հայցերը դատարան են ներկայացվել 1995 թ. նոյեմբեր ամսին, իսկ 1996 թ. առաջիկա ինն ամիսներին համապատասխան դատարաններ բռնագանձումների եւ սնանկացումների հայցեր էին ներկայացվել ընդհանուր թվով 125 պետական եւ ոչ պետական ձեռնարկությունների նկատմամբ:

Առանձին դեպքերում հարց է բարձրացվում նաեւ, թե այդ ինչպես է, որ վերը նշված ցանկերում հայտնվել են բյուջեի նկատմամբ պարտքերը արդեն մարած ձեռնարկություններ: Սակայն դրանց նկատմամբ համապատասխան հայցեր դատարաններ ներկայացնելու ժամանակ այդ ձեռնարկությունները ունեցել են պարտքեր: Դատարաններում բյուջեի նկատմամբ պարտավորությունները կատարած ձեռնարկությունների վերաբերյալ գործերը կարճվում են դատարանի որոշմամբ:

Հաշվի առնելով, որ տնտեսվարող սուբյեկտները հարմարվելով գործող հարկային, մախսային օրենսդրությանը օգտվում են գործող օրենսդրության բացերից, նվազագույնի հասցնելով վճարման ենթակա հարկերը, անհրաժեշտություն է առաջացել հարկային օրենսդրության կատարելագործման: «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքում նախատեսվող փոփոխությունները պայմանավորված են առաջին հերթին վարչարարության կատարելագործման, պատժամիջոցների կառուցվածքի փոփոխությամբ:

Օրենքի նախագծով նախատեսվում է զգալի առաջընթաց դեպի հարկային համակարգի հասկեցումը, կարգապահ ձեռնարկություններին եւ այլ վճարողներին աջակցումը: Վերջինս բխում է հարկային համակարգի եւ հարկման մեխանիզմների կատարելագործման այն հիմնադրույթից, որ գնալով պետք է աճի հարկերն ինքնուրույնաբար վճարողների տեսակարար կշիռը եւ պետության վարչարարական մեթոդով գանձման մասը: Դրա հետ կապված զգալիորեն պակասում են պատժամիջոցները: Զուգահեռաբար պետք է առաջարկվեն համապատասխան փոփոխություններ նաեւ վարչական տույժերի եւ քրեական պատիժների կիրառման առումով, նպաստակ ունենալով առավել արդյունավետ դարձնել հարկային իրավախախտումների ողջ համակարգի արդյունավետությունը, հիմք ընդունելով այն դրույթը, որ կարեւորը ոչ թե պատժամիջոցի չափն է, այլ նրա կիրառման անխուսափելիությունը:

Միաժամանակ օրենքով հարկային մարմիններին տրվում են լրացուցիչ լծակներ իրենց հիմնական ֆունկցիան բյուջեի եկամտային մասի հավաքման, հարկերը ճիշտ եւ ժամանակին վճարելուն հսկելու աշխատանքներն արդյունավետ եւ օպերատիվ կատարելու համար:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում նախատեսվում են մի շարք սկզբունքային փոփոխություններ: Ամենահիմնական փոփոխություններից է անցումը հարկի կիրառման «ըստ նշանակման վայրի» սկզբունքին նաեւ նախկին ԽՍՀՄ երկրների հետ տնտեսական հարաբերություններում: Դա նշանակում է ցանկացած արտահանման դեպքում հարկի 0 տոկոս դրույքաչափի կիրառում («ազատման» մի ձեւ) եւ ցանկացած երկրից ներմուծման դեպքում հարկում 20 տոկոս սովորական դրույքաչափով ադրանքները ՀՀ տարածք մուտք գործելիս: Սա ավելացված արժեքի հարկի կիրառման ունիվերսալ սկզբունք է, որ կիառվում է արտասահմանյան երկրներում եւ պարզ հաշվարկները ցույց են տալիս, որ զուտ տնտեսական (ֆիսկալ) առումով միանշանակորեն օգտակար է բացասական առեւտրային սալդո ունեցող երկրների համար: «Սպառման» (նշանակման) վայր-պետությունում հարկի գանձումը նաեւ ադահովում է հարկի վարչարարության ուժեղացում, օտարերկրյա հաշվարկային փաստաթղթերով հարկի «պակասեցումներ» ստանալու ձեւով հարկերի քաղվածքների ճանապարհների փակում: Նույն մոտեցումը պետք է լինի նաեւ մյուս անուղղակի հարկի ակցիզային հարկի առումով, որի վերաբերյալ համապատասխան նախագիծ եւս մշակվում է ՀՀ հարկային տեսչության կողմից:

Առաջարկվում է ներդնել, կարգված վերը նշվածի հետ (բայց ոչ միայն դրանով պայմանավորված), համապատասխան կարգ եւ ներմուծվող ադրանքները դարձնել առանձին հարկման օբյեկտ, այսինքն դրանցից (անկախ նրանից դա վաճառքի համար նախատեսված ադրանք է, թե հումք կամ անձնական օգտագործման որոշակի արժեքը գերազանցող իր, առարկա) հարկը գանձել հենց տահմանով մուտք գործելիս ադահովելով հետագայում երկրորդ անգամ նույն ադրանքի նույն արժեքի հարկումից զերծ սնալը: Ներմուծման պահին անուղղակի հարկ գանձելու մեխանիզմ Հայաստանում գործում է արդեն մի քանի տարի. ենթաակցիզային ադրանքներից ՀՀ մախսային վարչության կողմից ակցիզային հարկ է գանձվում եւ նույն ձեւով էլ պետք է գանձվի ավելացված արժեքի հարկերը: Այս նորմի կիրառման առումով ՀՀ հարկային տեսչության կողմից մշակվել են մի շարք փոփոխությունների եւ լրացումների նախագծեր ՀՀ մախսային եւ հարկային օրենքներում, ՀՀ կառավարության որոշումների եւ դեսալացման կարգերի նախագծեր:

Սպասվում է անցում հարկի հաշվարկման ունիվերսալ կարգի տնտեսության բոլոր ոլորտներում (այդ թվում նաեւ տպասարկման եւ մանրածախ առեւտրի ոլորտում), երբ հարկը հաշվարկվելու է ոչ թե գների տարբերության 16.67 տոկոս չափով, այլ արտադրական ձեռնարկությունների նման, գնորդից ստացված հարկից հանելով մատակարարման վճարած (հաշվարկած) հարկը:

Առաջարկվում է որոշակիորեն թուլացնել (որեւէ ձեւով չազատելով հարկից) վճարման ինտենսիվությունը, կանխավճարներ վերցնել միայն խոշոր վճարողներից եւ ամսվա մեջ միայն մեկ անգամ, փոքր շրջանառությունների դեպքում հաշվարկ եւ վճարում պահանջել եռամսյակը մեկ, ինչը հնարավորություն կտա ձեռնարկությունների տրամադրության տակ թողնել անհրաժեշտ շրջանառու միջոցների ընթացիկ պաշարներ (գումարներ) եւ խթանել «փոքր» բիզնեսի զարգացումը:

Համանման «մեղմացումներ» են նախատեսվել նաեւ շահութահարկի եւ եկամտահարկի մասին օրենքներում առաջարկվող փոփոխությունների մեջ: Այստեղ պետք է առաջին հերթին նշել նաեւ հարկի դրույքաչափերի եւ սանդղակների փոփոխության (եկամտահարկի գծով նաեւ տարեկան սանդղակի անցում եւ չհարկվող սահմանի մեծացում), օտարերկրյա իրավաբանական անձանց, միջազգային կազմակերպությունների եւ օտարերկրյա ֆիզիկական անձանց հարկման մեխանիզմների հստակեցման եւ կատարելագործման մասին:

Առաջարկվող փոփոխությունները նպաստակ ունեն կատարելագործելու նաեւ հարկային վարչարարությունը, հստակեցնել օրենքների շարադրանքը, համապատասխանեցնել դրանք ՀՀ Սահմանադրությանը եւ անցած ժամանակահատվածում ընդունված այլ օրենքների:

ԱՐԱԲՈ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

1997 թ. «իրատեսական» բյուջեն կրկին անտեսում է արդյունաբերությունը

1996 թ. բյուջեի նախագծի պարզ համադրումով ակնառու է դառնում 1997 թ.-ին սեփականաշնորհումից ակնկալվող մուտքերի անիրատեսությունը: Եթե 1996 թ. պետական գույքի սեփականաշնորհումից եւ ադաադեսականացումից սպասվում էր 3,5 մլրդ դրամի մուտք, իսկ փաստացի ստացվել է 0,2 մլրդ դրամ, ադա ակնհայտորեն 1997 թ.-ին պլանավորված 13.91 մլրդ դրամի եկամուտները այս աղբյուրից խիստ կասկած են հարուցում: Սեփականաշնորհման ընթացքին հետեւողները կարող են առարկել՝ պատճառաբանելով միջազգային մրցույթով 15 խոշոր ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման ծրագիրը: Սակայն ներկայացված ձեռնարկությունների ցանկի թռուցիկ ընթերցումը ցույց է տալիս, որ եզակի բացառությամբ դրանք բոլորն էլ խորը ֆինանսական ճգնաժամի մեջ գտնվող եւ հարկային խոշոր ժամկետանց պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկություններ են («Նաիրիտ», «Պոլիվինիլացետատ», «Իջեւանյան գորգեր» ՓԲԸ եւ այլն):

Լուրջ վերանայման են ենթակա սեփականաշնորհման բնագավառը կարգավորող օրենսդրական եւ ենթաօրենսդրական ակտերը: Մասնավորապես, սեփականաշնորհվող օբյեկտների գնահատման գործող մեթոդիկան, հիմնված նախկին ժամանակաշրջանում ստացված շահույթի վրա, խրախուսում է, որ ձեռնարկությունը արհեստականորեն «ցույց տա» վնասաբերություն (պարզապես չգործի), որպեսզի «էժան» գնահատվի:

Մեղմ ասած, անհասկանալի է նախկին կառավարության կողմից որդեգրված այն մոտեցումը, ըստ որի բնական մենաշնորհների (կապ, էներգետիկա եւ այլն) ոլորտները սեփականաշնորհելիս եւ ադաադեսականացնելիս նախատեսվում է հնարավորին չափ ներգրավել օտարերկրյա կապիտալը: Ճիշտ է, մի կողմից հասկանալի է այդ ոլորտներում լուրջ կապիտալ ներդրումների անհրաժեշտությունը: Սակայն մյուս կողմից, չպետք է թերագնահատել դրանց ռազմավարական նշանակությունը ՀՀ տնտեսության համար:

Հետեւելով անցած տարիներին որդեգրած սեփականաշնորհման հանդեպ մոտեցմանը, ստեղծվում է կարծիք, թե դա ինքնանպատակ է: Նախկին կառավարության «ջայլամի դիրքը»՝ «սեփականաշնորհեցի՝ էլ տերը չեմ, ինչպես ուզում ես գլուխդ պահիր, միայն թե հարկերը վճարիր», մեծապես պայմանավորում է արդյունաբերության ներկա իրավիճակը: Միանգամայն չնվազեցնելով սեփականաշնորհման դերը ազատ շուկայական հարաբերությունների ձեւավորման գործընթացում՝ պետք է արձանագրել այն փաստը, որ մինչ այժմ բացակայում է արդյունաբերության քաղաքականության հստակորեն համակարգված եւ փոխհամաձայնեցված պետական մոտեցումը: Պետական կառավարման յուրաքանչյուր մարմինը առաջնային է համարում իր վրա դրված ուղղակի պարտավորությունների կատարումը՝ անտեսելով համապետական մտածելակերպը:

Այս պայմաններում միանգամայն տրամաբանական է հանրապետության ձեռնարկությունների (հատկապես՝ խոշոր) ժամկետանց հարկային պարտավորությունների առկայությունը: Ստեղծվել է մի իրավիճակ, երբ ավելի ձեռնտու է ընդհանրապես չարտադրել, քան այստեղից-այնտեղից, հազիվ ծայրը ծայրին հասցնելով, որոշակի արտադրանք տալ: Եվ ասված մի բան, եթե հանկարծ հարկերը ժամանակին չվճարես՝ տույժերը եւ տուգանքները մեկ ակնթարթում կգերազանցեն բուն պարտավորության գումարը: Եվ սա դեռ ողջ դժբախտությունը չէ: Նյութական բարիքներ արտադրող ձեռնարկությունների համար «կապույտ երազ» է դարձել ընդունելի տոկոսադրույքով բանկային երկարաժամկետ վարկի ստացումը: Հիմա եթե անգամ հաջողվում է վարկ ստանալ, ադա դրա տարեկան տոկոսադրույքը մի քանի անգամ գերազանցում է ձեռնարկության միջին տարեկան շահութաբերությունը:

Այս անմխիթար վիճակում անհրաժեշտ է նախ՝ մոբիլիզացնել ներքին ֆինանսական ռեսուրսները ծանր կացության մեջ ընկած արդյունաբերության ձեռնարկություններին համալրմանը գոնե շրջանառու միջոցներով աջակցելու նպաստակով (ընդ որում, ոչ թե ուղղակի ֆինանսավորման տեսքով, այլ դրանց երկարաժամկետ փոխառու միջոցների գծով պետբյուջեի հաշվին երաշխավորությունների տրամադրման ձեւով), եւ, մյուս կողմից, պայմաններ ստեղծել մի քանի քայլ առաջ ընթացող բանկային համակարգի շրջադարձը դեպի արտադրողը ադահովելու համար:

Համաձայն որոշ գնահատումների մոտ 10 մլրդ դրամի չափով տրամադրված երաշխավորությունների դեպքում արդյունաբերական ձեռնարկությունների մի զգալի մասը, համալրելով շրջանառու միջոցները եւ թողարկելով արտադրանքը, կադահովի արտադրության ծավալի տարեկան մոտ 30–40 տոկոս աճ:

Սակայն որդեգրված բյուջետային «սպառողական» քաղաքականությունը թույլ չի տալիս վարել ակտիվ արդյունաբերական քաղաքականություն: 1997 թ. բյուջեի նախագծում եւս պահպանվում է այս մոտեցումը: Համաձայն 1997 թ. բյուջեի նախագծի՝ կապիտալ ներդրումների, կապիտալ վերանորոգման, ինչպես նաեւ ձեռնարկությունների եւ բանկերի վերակառուցման գծով նախատեսված ծախսերի ֆինանսավորումը (համապատասխանաբար 8.9, 3.65 եւ 1.36, ընդամենը 13.91 մլրդ դրամ) նախատեսվում է իրականացնել պետական գույքի սեփականաշնորհումից եւ ադաադեսականացումից ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրվող միջոցների հաշվին: Մինչդեռ նշված 13.91 մլրդ դրամ գումարի մոտքերի անիրատեսությունը, ինչպես վերը նշվեց, ակնառու է:

ՍՈՒՐԵՆ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Առաջին հայացքից տարօրինակ այս հարցադրումը թվում է ավելորդ է: Համենայն դեպս, չեչենները գտնում են, թե դաժան ու արյունահեղ պատերազմում «լիակատար պարտության են մատնել ռուսական միլիոնանոց զավթիչ բանակին», որի թվաքանակն իրականում երբեք չի գերազանցել 62 հազարը, եւ տոնելով իրենց հաղթանակը՝ իրենց իրավունք են վերապահում նույնիսկ հեռմահու գեներալիսիմուսի բարձրագույն զինվորական կոչում շնորհել «անպարտելի զորավար» Ջոհար Դուդաեւին:

Բայց այդպե՞ս է արդյոք: Չեչենները հաղթե՞լ են պատերազմում:

Այս հարցին պատասխանելուց առաջ հարկ է պատասխանել մեկ ուրիշ հարցի՝ իսկ ավարտվե՞լ է, արդյոք, պատերազմը Չեչնիայում:

Ինձ թվում է, որ պատերազմը Չեչնիայում ամենեւին էլ չի ավարտվել, քանզի պատերազմ վարելու միջոցները միմիայն զորքերը չեն կամ մարտական ավել կամ պակաս հաջող գործողությունները: Դրանք պատերազմի առավել տեսանելի կողմերն են միայն, իրական պայքարը դեռ առջեւում է եւ շատ մեծ ինքնավստահություն պետք է ունենալ՝ այս հակամարտության վերջնական ելքը կռահելու կամ այդ առթիվ միանշանակ եզրակացությունների հանգելու համար:

Այո, տեսանելի հեռանկարում մարտական գործողությունների վերսկսման անմիջական վտանգը կարծես թե վերացել է: Ռուսաստանը հասկացել է, որ պատերազմ վարելու այդ եղանակն իրեն ծեռնտու չէ: Ոչ թե չի կարողանում հաղթահարել իր բանակի համեմատ անչափ թույլ հակառակորդի դիմադրությունը, այլ կանգնում է մի ողջ ժողովուրդ ֆիզիկապես ոչնչացնելու անհրաժեշտության փաստի առաջ, ինչն անթույլատրելի է նախ եւ առաջ բարոյական նկատառումներից ելնելով եւ կարող է հարուցել միջազգային հանրության սուր հակազդեցությունը, հատկապես մուսուլմանական աշխարհի հակագործողությունները, ինչն իրեն եւ ոչ միայն իրեն կներքաշի շատ ավելի սարսափելի ու տեւական պատերազմների մեջ, վտանգելով համաշխարհային խաղաղությունը: Այդպես է, որովհետեւ Ռուսաստանը Չեչնիայում հանդիպեց ոչ թե «ատորինի զինված կազմավորումների», այլ ողջ զինված ժողովրդի դիմադրությանը, որին հաղթել կարելի էր միմիայն... գլխովին բնաջնջելով:

Սա, կարծում եմ, առաջին պատճառն էր, որ հարկադրեց Ռուսաստանին՝ հրաժարվելու պատերազմը ռազմական միջոցներով շարունակելու մարտավարությունից:

Երկրորդ պատճառը շատ ավելի «պրոզայիկ» էր՝ սկսեց գործել հին իմաստությունը, որ դարեր ի վեր հռչակում է, թե բոլորովին էլ ոչ ամեն դեպքում է պատերազմ սկսողն ավարտում այն: Պատերազմը, ցանկացած պատերազմ, սանձազերծվելուց հետո դուրս է գալիս իր «արարողների» վերահսկողությունից, սկսում է ընթանալ սեփական «օրենքներով», սեփական «տրամաբանությամբ»: Դրանցից մեկն էլ այն է, որ պատերազմը հազարամյակներ ի վեր միլիոնավորների համար անհուն դժբախտությունների, ավերների ու ավարների աղբյուր լինելուց զատ՝ նաեւ հարստացման անսպառ ակունք է հազարավորների համար: Եվ այս հազարավորները, անտես ու անհասանելի, ամեն ինչ անում են ոչ թե հաղթանակների, այլ որքան կարելի է՝ պատերազմը երկարաձգելու համար: Շիկացած կրքերի, այրող ատելության ու թշնամանքի այն մթնոլորտում, որ իր հետ բերում է ցանկացած պատերազմ, անչափ հետաքրքիր է «պատահական միջադեպեր» կազմակերպելով ի չիք դարձնել ամենաանկեղծ խաղաղության ձգտումը, ստորագրված ամենահեղինակավոր խաղաղության պայմանագիրը, վերսին թափ հաղորդելով ոչնչացման ու ինքնախժռման դժոխային մեքենայի՝ թվում է թե վերջապես կանգ առած թափանիվին: Պատերազմներին հատուկ այս «տրամաբանությունը» լիակատար դրսեւորում ստացավ Չեչնիայում՝ տեւականորեն այն ավարտել չէին ուզում զորավոր ուժեր թե Մոսկվայից, թե Գրոզնուց: Չեչենական ներխուժումը «խժռեց» ռուսական պետական բյուջեի տրիլիոններով չափվող մասնաբաժինը, եւ միայն Աստծուն է հայտնի, թե դրանից որքանը իսկապես ծախսվեց կամ դեռ ծախսվելու է «ավերված տնտեսությունը վերականգնելու» համար, իսկ որքանն է անդառնալիորեն հանգրվանել այս կամ այն մաֆիական կառույցի, այս կամ այն պետական բարձրաստիճան պաշտոնյայի գերգաղտնի հաշվեհամարներում՝ աշխարհի ով գիտե որ դրամատանը:

Նախագահական ընտրություններից հետո կարճ ժամանակով Ռուսաստանի Անվտանգության խորհրդի քարտուղարի պաշտոնն ստանձնած անհնազանդ գեներալ Ալեքսանդր Լեբեդը, թվում է, առաջին ամենաազդեցիկ անձն է Մոսկվայում, որ հասկացավ, թե որքան անբարոյական է սեփական զինվորների արյունով վճարել հանուն այն բանի, որ «ոմանք» հեքիաթային հարստություններ կուտակեն: Հենց նա էլ վճռականություն ունեցավ ստորագրելու այժմ լայնորեն հայտնի Խասավյուրտի համաձայնագիրը Չեչնիայից ռուսական զորքերը լիովին դուրս բերելու մասին: Լեբեդին կանգնեցնել հնարավոր չէր. պատերազմն այնքան էր հոգնեցրել ռուսական ու չեչենական հասարակությանը, որ այլեւս արյունահեղությունը շարունակել չէր կարելի: Այսպես վերահաստատվեց խաղաղությունը, բայց, կրկնում եմ, հազիվ թե ավարտվեց պատերազմը, քանզի Խասավյուրտի եւ հետագայում Մոսկվայի համաձայնագրերը չլուծեցին ամենակարեւոր հարցը՝ Չեչնիայի կարգավիճակի կամ նրա անկախության խնդիրը: Հայտարարվեց, որ կողմերը պարտավորվել են այդ հարցին անդրադառնալ ավելի ուշ, 2000 թվականին: Իսկ առանց այս խնդրի կարգավորման՝ պատերազմի ավարտի մասին ամեն մի խոսակցություն անհեթեթ է:

Ընդսմին, առայժմ «հաղթող» կողմը ինքն էլ չի հավատում իր «հաղթանակին»: Մեր մամուլում կարծես թե աննկատ անցավ իմ կարծիքով չափազանց հետաքրքրական մի հայտարարություն, որի մասին օրեր առաջ տեղյակ պահեց Ռուսաստանի Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Իվան Ռիբկինը՝ լոնդոնյան BBC ռադիոկայանով: Խոսքը Չեչնիայի ազդեցիկ ղեկավար Զելիմխան Յանդարբիեւի այն հայտարարության մասին է, որով նա փաստել է, թե «առանց հզոր Ռուսաստանի Կովկասում խաղաղություն չի լինի» եւ դեռ ավելին՝ «առանց հզոր Ռուսաստանի Չեչնիան ապրել չի կարողանա»: Նույն Ռիբկինը, վկայակոչելով ոչ պակաս հայտնի ու ազդեցիկ չեչենական առաջնորդ Շամիլ Բասաեւին, հայտնում էր, թե իր հետ հեռախոսազրույցի ժամանակ վերջինս ասել է, որ «Չեչնիայի դաշտային հրամանատարների մեծ մասի մտահոգությունը հանրապետության մասնատում թույլ չտալն է»: Ասել է, չեչենները հիանալի հասկանում են, որ իրենց անկախությունը Ռուսաստանին զենքով պարտադրելու դեպքում վերջինս իրենցից առնվազն կիսի նախկինում ռուսաբնակ որոշակի մեծ տարածքներ: Ոչ պակաս հասկանալի է Չեչնիայի ժամանակավոր կառավարության վարչապետ, նույնպես հանրահայտ Ասլան Մասխադովի հայտարարությունը, որ նա արեց ռուսական զորքերի դուրսբերումից անմիջապես հետո: Նա բառացիորեն ասաց. «Մենք դիմացանք պատերազմի փորձությանը, թող Ալլահն այժմ մեզ բանականություն տա, որպեսզի դիմանանք խաղաղության փորձությանը»: Մասխադովն, անկասկած, նկատի ունի խաղաղաշունչ պատերազմի միանգամայն իրական վտանգը Չեչնիայի համար, որովհետեւ անկարելի է խաղաղություն ակնկալել ծայրեծայր զենքով լեցուն եւ ցեղային հակասություններով ու տոհմային պատկանելության շատ ուժեղ ավանդույթներով տարանջատված երկրում, եթե այդ զենքը բնակչությունից չառգրավվի: Ասել է, ինչ չկարողացավ անել Ռուսաստանը՝ բռնի ուժի կիրառմամբ, այժմ պետք է փորձեն անել չեչենական իշխանություններն իրենք, ընդսմին ձգտելով պահպանել հանրապետության ներքին կայունությունը: Անլուծելի խնդիր չէ, սակայն անհերեւակայելիորեն դժվար է: Չեչեններն են գլխից զենքի սովոր ժողովուրդ են, իսկ այժմ, տեւական պատերազմից հետո, հազիվ թե հեշտությամբ հանձնեն ռազմավար վերցրած կամ սեփական դրամով գնած զենքը:

Ցանկացած պատերազմ իր հետ բերում է բարքերի անկում: Չեչնիայում պատերազմը խաթարել է ժողովրդի բարոյական նկարագիրը: Այսպիսի հասարակության մեջ պետականություն կառուցելը, նույնիսկ իրական անկախություն ստանալու պարագայում, կարող է դառնալ անլուծելի խնդիր:

Ինչեւէ, դառնանք մեր հարցադրմանը՝ ինչով ավարտվեց չեչենական պատերազմը:

Պատասխանը, իմ կարծիքով, միանշանակ է՝ ոչնչով: Պատերազմը դեռ շարունակվում է եւ բացառված չէ, որ երբեւէ կրկին ստանա ռազմական բախման տեսք: Դա կախված կլինի այն բանից, թե ինչպիսի իշխանություններ կծեւավորվեն Ռուսաստանում: Ներկայիս իշխանությունները, ակնհայտորեն, ձգտում են պատերազմը փոխադրել տնտեսական «խեղդելու» փուլ:

Սակայն, իհարկե, միանգամայն հնարավոր է, որ Ռուսաստանում այլ իշխանություններ ձեւավորվեն կամ ներկա իշխանությունների վերաբերմունքը արմատապես փոխվի: Այդ դեպքում «Ռուսաստանի տարածքային ամբողջականության պահպանման» կարգախոսը կարող է ծեւափոխումներ կրել, սակայն ամեն դեպքում, նույնիսկ Չեչնիայի անկախությունը ճանաչելու պարագայում, երկիրը կմնա Ռուսաստանից լիակատար կախվածության մեջ:

Անդրադառնամ մի կարեւոր հարցի եւս՝ ինչ դասեր կարելի է քաղել այս ամենից... մեզ համար:

Առաջին դասը մենք չէ, որ պիտի քաղենք, այլ՝ Ադրբեջանը. Նա պիտի հասկանա, որ զենքով որեւէ ժողովրդի հպատակության մեջ պահելու ժամանակներն անդառնալիորեն անցել են, ուստի պիտի ձեռ բռնի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությանն իր գերիշխանությունը պարտադրելու պատրանքներից: Երկրորդ դասը նույնպես մենք չպիտի քաղենք, այլ՝ համաշխարհային հանրությունը, ի դեմս ԵԱՀԿ-ի, որի լիսաբոնյան վերջին գագաթաժողովի միանշանակ կաչածությունն «Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության պահպանման սկզբունքին» առնվազն սպառնում է տարածաշրջանի խաղաղության պահպանման նկատմամբ: Իսկ ահա երրորդ դասն ամբողջովին մեզ է վերաբերում. մեր դիվանագիտությունը, մասնակցելով Չեչնիայի կարգավիճակի հարցի հինգշարյա «սառեցումը», նախադեպի վկայակոչմամբ պետք է պնդի, որ ԼՂՀ կարգավիճակի հարցը նույնպես պետք է քննարկվի խաղաղության անշրջելիությունից հետո: Գոնե այս իմաստով Ռուսաստանը, իբրեւ միջնորդ, առարկելու ոչինչ չի ունենա:

Ինչ վերաբերում է Չեչնիայի եւ նրա համանմանությամբ՝ ԼՂՀ-ի (նաեւ այլ հակամարտությունների) վերջնական կարգավորման խնդրին, ապա չմոռանանք, որ միջազգայնորեն ճանաչված չլինելը դեռ դժբախտություն չէ: Իսկական դժբախտությունը պատերազմը տանուլ տալն է՝ արյունով, թե անարյուն: Իսկ տանուլ չտալու միակ երաշխիքը տնտեսական ու ռազմական հզորացումն է: Միմիայն դա կփակի նվաճած փաստացի ազատությունը զենքով փորձության ենթարկելու գայթակղություն ունեցողների ախորժակը: Չեչենները երբեւէ կշահեն պատերազմը Ռուսաստանի դեմ, եթե... զորեղանան: Իսկ ԼՂՀ-ն կշահի Ադրբեջանի դեմ հավանաբար դեռեւս երկար շարունակվելիք պատերազմը, եթե... չթուլանա:

Անշուշտ, լավ կլիներ, եթե բոլորը հասկանային, որ ազատություն նվաճած ժողովուրդների դեմ պատերազմ մղելը, ինչ կերպ էլ արտահայտվի, անհեռանկար բան է, ժամանակավրեպ ու դատապարտված գործելակերպ, ով էլ որ դրան դիմի եւ ինչպիսի թվացյալ կամ իրական հզորություն էլ ունենա: Սակայն կասկածում եմ, թե ժամանակակից աշխարհն արդեն այդքան խաղաղակիր է...

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՇՐՋԱՆ

Ինչո՞վ ավարտվեց ռուս-չեչենական պատերազմը

ԱՄՆ

Մենատը Օլբրայթին ու Կոենին հաստատեց նոր պաշտոններում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ: ԱՄՆ-ի Մենատը հունվարի 22-ին միաձայնությամբ հաստատեց Մադլեն Օլբրայթին երկրի պետքարտուղարի, իսկ Ուիլյամ Կոենին պաշտպանության նախարարի պաշտոններում: ԱՄՆ-ի սահմանադրության համաձայն, երկրի նախագահին հետեւող նվիրատեսական սանդղակում պետքարտուղարը համարվում է պետության չորրորդ դեմքը եւ նախագահի մահվան կամ պաշտոնանկության պարագայում կարող է ստանձնել այդ պաշտոնը, եթե, իհարկե, այս կամ այն պատճառով դա չեն կարող անել փոխնախագահը, Կոնգրեսի խոսնակը կամ Մենատի նախագահողը: Պարզ է, սակայն, որ Մադլեն Օլբրայթը որեւէ պարագայում չի կարողանա նախագահի պաշտոնը ստանձնել: Խնդիրն այն է, որ ամերիկյան սահմանադրության պահանջով, նախագահի պաշտոնը կարող է ստանձնել միայն Միացյալ Նահանգներում ծնված անձը, մինչ տիկին Օլբրայթը ծնվել է Չեխոսլովակիայում:

Այժմ Մենատը պետք է քննի երկու այլ թեկնածություններ, դեմոկրատ կոնգրեսական Բիլ Ռիչարդսոնին ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի մշտական ներկայացուցիչ եւ նախագահի ազգային անվտանգության գծով օգնական Էնթոնի Լեյքին Կենտրոնական հետախուզական վարչության պետ նշանակելու մասին:

ԹԲԻԼԻՍԻ

Այս տարի Վրաստանում կսկսվի ավանդների ինդեքսացիան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ-ՀՊ: Այս տարի Վրաստանում կսկսվի դեռեւս խորհրդային շրջանում խնայբանկերում բնակչության կողմից պահած ավանդների ինդեքսացիան: Այդ նպատակով պետական բյուջեից հատկացվել է 5 մլն լարի: Ինդեքսացիան առաջին հերթին կառնչվի սոցիալապես անպաշտպան խավերին:

Վրաց գործարարները դրամը երկրից դուրս չեն հանում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ-ՀՊ: Վրաստանի գործարարների շրջանում ամենամեծ վստահությունը վայելում են հայրենական դրամանշաններ: Իրականացված հարցումը պարզել է, որ նրանց 59 տոկոսը գերադասում է խնայողությունները պահել վրացական բանկերում. 29 տոկոսը նախընտրում է ռուսական բանկերը, իսկ 13 տոկոսը դրամը պահում է ԱՊՀ բանկերում: Վրացի գործարարներից եւ ոչ մեկը չի հայտարարել, թե դրամ է պահում հեռավոր արտասահմանում:

Հարավային Աֆրիկայի ու ԱՄՆ-ի թշնամիները տարբեր են

22 ՀՈՒՆՎԱՐ, BBC: Հարավային Աֆրիկայի Հանրապետության կառավարությունը նիստ է անցկացնում, որտեղ քննարկվում է Սիրիային ավելի քան 6 մլն դոլար արժողությամբ ռազմական սարքավորումների վաճառքի հնարավորությունը: Միացյալ Նահանգներն այդ կապակցությամբ խորին մտահոգություն հայտնեց եւ սպառնաց կրճատել Հարավային Աֆրիկային տրամադրվող ֆինանսական օգնությունը, եթե նա շարունակի զենք վաճառել Սիրիային, որն, ըստ Միացյալ Նահանգների ունեցած տեղեկությունների, աջակցում է միջազգային ահաբեկչությանը: Նախագահ Մանդելան ամերիկյան սպառնալիքին ի պատասխան ասաց, թե Հարավային Աֆրիկային ոչ մի այլ պետություն չպետք է պայմաններ թելադրի, եւ պարտադիր չէ, որ Հարավային Աֆրիկայի թշնամիները նույնը լինեն, ինչ Վաշինգտոնինը: Իսկ ՀԱՀ փոխնախագահն ասաց, թե իր երկիրն Իսրայելի հետ այլեւս կապված չէ աղարտեիդի դարաշրջանի ժամանակ կնքված պայմանագրով, որի համաձայն կողմերը պարտավորվել էին զենք չմատակարարել իրենց տարածաշրջանի այլ երկրներին: Հարավային Աֆրիկան մտադիր է Սիրիային վաճառել ավտոմատիկ նշանառության համակարգչային համակարգեր խորհրդային արտադրության հնացած T-72 տանկերի համար:

Թուջմանը սերբերին կոչ արեց մասնակցել տեղական ընտրություններին

22 ՀՈՒՆՎԱՐ, RL: Խորվաթիայի նախագահ Ֆրանյո Թուջմանը Արեւելյան Սլավոնիայի սերբերին կոչ արեց լիարժեք կերպով մասնակցել մարտին կայանալիք տեղական ընտրություններին, որոնք կոչված են հաստատելու, որ այդ առանձնատարածքը ենթարկվում է Խորվաթիայի օրենքներին: 74-ամյա նախագահը, որը ենթադրաբար հիվանդ է քաղցկեղով, այսօր խորհրդարանում ելույթ ունեցավ ազգին ուղղված ուղերձով: Նրա կարծիքով, Խորվաթիայում բնակվող սերբերը քաղաքական ինքնավարության չարդարացված պահանջներ են ներկայացնում:

Իսրայելը կարտախի արտասահմանցի գործավորներին

Իսրայելական «Էդիոտ Ախրոնոտ» թերթը հայտնեց այս տարի երկրից տասնյակ հազարավոր արտասահմանյան աշխատողների լրիվ արտախման մասին: Թերթը գրում է, որ կառավարությունը ցանկանում է մինչեւ օգոստոս ամիսը արտախել նրանց երկրից, որպեսզի աշխատանքի վերականգնի 45 հազար պաղեստինցիների: Իսրայելի կառավարությունը համարում է, որ երկրում շուրջ 300 հազար արտասահմանցի գործավոր կա, որոնցից երկու երրորդն Իսրայելում առօրինաբար է գտնվում:

RCI

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Մանվել Աղամյան. Բանաստեղծ, գրականագետ, ազգային-հասարակական գործիչ

Ծնվել է Բեյրութում 1935-ին: Ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետը, սովորել ասպիրանտուրայում: Գիտական գրեթե պատրաստի թեզը հրդ ճարակ է դարձել Լիբանանյան պատերազմի ընթացքում: Հիմնիվեր ավերված տան հետ: Ծննդավայրում եղել է ուսուցիչ: Մեսրոպյան վարժարանի տնօրեն: 1986-ին Լոնդոնի հայ համայնքի հրավերով տեղափոխվել է այնտեղ: զբաղվում է գրականագիտությամբ, բանաստեղծությամբ, ազգային-հասարակական գործունեությամբ: իբրեւ Սոցիալ-դեմոկրատ հնչակյան կուսակցության Կենտրոնական վարչության անդամ:

«Ազգի» խմբագրություն այցելած պրն Ադամյանի հետ մեր զրույցն սկսվեց Լիբանանյան պատերազմի վերհուշով: Այդ տարիներին նա եղել է վարժարանի տնօրեն: զբաղվել հայ համայնքի ինքնապաշտպանության կազմակերպման: տուժածներին բժշկական եւ այլ կարգի օգնություն ցույց տալու խնդիրներով:

– Պատերազմը ահավոր հարված հասցրեց լիբանանահայ գաղութին...

– Այո: Զոհեր ունեցանք: Իհարկե, եթե դրանց թիվը բաղդատենք Լիբանանի այլ համայնքների հետ մեր նվազագույնն էր: Բայց եւ այնպես անդառնալի կորուստներ ունեցանք: Մեծագույն վնասը, իմ կարծիքով, արտագաղթն էր: Պատշաճական տվյալներ չկան, բայց ենթադրվում է, որ գաղութի մեկ երրորդը մեկնեց: Հիմա, երբ վիճակը բարելավված է, խաղաղ է եւ վերաշինության աշխատանքներ կան, շատերը հետ են դառնում: 1986-ից, հրավեր ստանալով, մեկնել եմ Լոնդոն: Հիմնել եմ կիրակնօրյա հայկական դպրոց, դժբախտաբար այնտեղ սովորական դպրոցներ չկան: Հիմնել եմ նաեւ «Կռունկ» թերթը, որը վերջին տարիներին ֆինանսական դժվարությունների պատճառով դադրած է: Դժբախտաբար, դադրած է նաեւ գաղութի ավելի հին «Էրեբունի» թերթը, որը Թեհեյան մշակութային մնայուն էր:

– Լոնդոնահայ գաղութում համայնքային կյանք կա՞:

– Այո, կա: Գաղութը, անդաշտոն տվյալներով, 12-15 հազար է: Երբ ես գնացի, կյանքն ավելի աշխույժ էր: Կային «Հայկական կենտրոններ», որտեղ երեկոները մարդիկ էին հավաքվում: Դարձյալ դժբախտաբար 4-5 տարի առաջ երկու կարեւոր կենտրոններն էլ փակվեցին: Այնուամենայնիվ, աշխուժությունը դեռեւս կա: Միջոցառումներ են լինում մշակութային, ստեղծագործական: Ընդունված է նաեւ կարեւոր առիթներով ճաշկերույթներ տալը, որ հայ մարդիկ հավաքվում-հանդիպում-ուրախանում են: Իսկ կիրակի օրերը հավաքատեղին մեր երկու առաքելական եկեղեցիներն են: Մեկը զուտ հայկական ոճով կառուցված եկեղեցի է, «Սուրբ Սարգիս», որ կառուցվել է Գալուստ Գյուլբենկյանի միջոցներով, ի հիշատակ իր հոր, երկրորդը անգլիական ոճի եկեղեցի է, մի փոքր ավելի ընդարձակ վարձակալությամբ ենք վերցրել, «Սուրբ Պետրոս» է կոչվում:

– Մայրենի լեզվի վիճակն ինչպե՞ս է:

– Ուրախությամբ ոչիսի հայտնեմ, որ մայրենիով խոսողները, հայերենին տիրապետողները 80 առ 100 է: Գաղութը հին չէ: Մանչեստրինը հին է եղել, բայց ցրվել է, իսկ Լոնդոնինը համալրվել է հատկապես Միջին Արեւելքից արտագաղթողների հաշվին, որոնք հիմնականում հայերեն գիտեն: Բայց պատանիների ու աղջիկների մեջ նկատվում է թեքումը դեպի անգլերենը: Սակայն ազգային պատկանելության սուր զգացում ունեն: Հատկապես դա դրսեւորվեց երկրաշարժի տարին: Շատ անգլիտեսակ հայեր գրանցահատում ու խնդրում էին աջակցել, որպեսզի գան Հայաստան աղետյալներին օգնելու:

– Հայաստանի մասին տեղեկություն ունե՞ք:

– Ոչ մշտական: Ոմանք ընդունիչներ են գնել, որ Հայաստանի ռադիոյի սփյուռքահայության համար տրվող հաղորդումները լսեն, քանի որ մամուլ չկա: Առանձին անհատներ էլ բաժանորդագրվել են Լիբանանի եւ Միացյալ Նահանգների հայերեն թերթերին, մեր տեղեկատվության աղբյուրը դա է:

– Մի՞թե գաղութը մեր դեսպանատան հետ կապ չունի:

– Անշուշտ, ունի: Գաղութը մեծ ինչպես է:

– Կուսակցական սուր պառակտվածություն չկա: Անշուշտ, տարբերություններ, հակասություններ, տարբեր հարցերում տարբեր մոտեցումներ կան, երբեմն դրանք սրվում են, բայց գագաթնակետի չեն հասնում: Հարաբերությունները բնականաբար չեն, թեեւ տարակարծիք են:

– Կարելի՞ է ասել, որ գաղութը կուսակցականացված չէ:

– Դժվարանում եմ «այո» ասել: Խորհրդային շրջանից սկսված մեր գաղութները երկուսի բաժանված էին նրանք, որ Խորհրդային Հայաստանի կողքին էին, հիմնականում երկու ավանդական կուսակցություններով՝ ռամկավարներով՝ ու՝ հնչակյաններով, եւ դիմացը, դաշնակցությունն էր: Այս կուսակցական պառակտվածությունը հիմնն ի վեր կուգա եւ այսօր դեռ ամբողջությամբ չի հաղթահարված: Այսօր էլ կան, որ ներկա հանրապետության կողքին են, եւ կան, որ ոչ:

Հարցազրույցը վարեց՝
ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԸ

Չիսի Տամերը՝ «97-ի Եվրոպայի կին»

1997-ի Եվրոպայի կին է ճանաչվել Չիսի Տամերը: Նա արդեն տասներորդ տարին է, ինչ Բայրոյտ քաղաքում հեղինակում է երիտասարդական արվեստի միջազգային փառատոնը, որը Եվրոպայում ամենամեծն ու հեղինակավորն է: 97-ի պատվավոր այս կոչմանը Տամերն արժանացել է հենց նման փառատոն կազմակերպելու համար: «97-ի Եվրոպայի կին» մրցանակը դափնեկրին հանձնել է Բունդեսթագի նախագահ Ռիտա Զյուսմուտը:

ԱՇԽԱՐՀ

Երերից 365 օր Շուքերս

Այս տարի գերմանական ռադիոյի պատմության մեջ մի նոր հրաբալի էջ կբացվի, տեղեկացնում է «Դոյչլանդ» ամսագիրը: Երբ կբողարկվի գրական-երաժշտական ամենամեծ հաղորդաշարերից մեկը, որի թեման Ֆրանց Շուբերտն է (1797-1828): Ամիսը ավստրիացի կոմպոզիտորի 200-ամյա հոբելյանն է: Ամեն օր «Զենդեր Ֆրայես Բեռլին», «Միսսել դոյչեր ռունդֆունկ» եւ «Նորդդոյչեր ռունդֆունկ» հեռուստաընկերությունները 25 տարի շարունակ երեք կլցնեն ռոմանսիկ կոմպոզիտորի սիմֆոնիաներով, սոնատներով, կվարտետներով եւ երգերով: Երերից կինչի նրա 1500 ստեղծագործություն: Ամեն մի հաղորդման դերասան Ռոդդ Զամելը կընթերցի 31 տարեկանում մահկանացուն կնքած հանճարի երեւակայական օրագրի էջերից: Հաղորդումների հեղինակ Միխայիլ Շտեգմանը տարիներ շարունակ ուսումնասիրել է «Վիներ ցայտունգի» հավաքածուն, ծանոթանալու ոչ միայն եղանակային փոփոխություններին, այլեւ այդ տարիների խոհանոցային ամենահարգի ճաշացուցակներին:

Քյոլնի ֆիլհարմոնիան Շուբերտի երգերին նվիրված 36 երեկո կկազմակերպի:

Մադոնան եւ Թոմ Քրուզը՝ մրցանակակիր

Բեվերի Հիլզում (Կալիֆորնիա) կիրակի օրը տեղի ունեցած «Գոլդեն Գլոուբ» ֆիլմի փառատոնում «լավագույն երաժշտական» ֆիլմ կամ կատակերգություն» կարգի լավագույն ֆիլմ է ճանաչվել «Էվիտան», որի թատերական տարբերակը շատ երկար տարիներ մեծ հաջողությամբ ցուցադրվում էր Լոնդոնի թատերահներում: Մադոնան արժանացել է «լավագույն դերասանուհի» (այդ նույն ֆիլմում), իսկ Թոմ Քրուզը («Ջերի Մգուայր» ֆիլմում) «լավագույն դերասան» մրցանակին:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բնության պետական թանգարանը փոխնախարարի առանձնասենյակում

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այս հիմնարկությունն ունի տնօրեն, աշխատակիցներ, կնիք, բայց... շենք չունի: Ավելի քան հինգ տարի է, ինչ մենք «անօթեւան» ենք, -Արմենպրեսի թղթակցին ասաց Հայաստանի բնության պետական թանգարանի տնօրեն Իրենա Ֆրանգյանը: Ժամանակին թանգարանը զբաղեցնում էր Մաշտոցի պողոտայում գտնվող պարսկական մզկիթի մի մասը: Բայց վերջինիս վերականգնման կապակցությամբ մեզ այնտեղից դուրս հրավիրեցին: Ժամանակավորապես տեղավորվեցինք կոմերիտմիության նախկին թանգարանի շենքում, բայց այստեղ էլ «երջանկությունը» կարճատեւ եղավ: Այսօր թանգարանի ցուցանմուշները, որոնցից շատերը հազվագյուտ են, դրված են արկղերի մեջ եւ ծվարել են Հայաստանի Հանրապետության բնության պահպանության նախարարության օժանդակ սենյակներում: Իսկ դրանց մի մասը «պահեստավորված է»... փոխնախարարի առանձնասենյակում:

Խմբերգային երաժշտության փառատոն՝ Հայ եկեղեցու տոնին

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի կապակցությամբ ծրագրված է այս տարի երեւանում եւ էջմիածնում անցկացնել խմբերգային երաժշտության փառատոն, որին հրավիրվելու են տարբեր երկրների երգչախմբեր: Հոգեւոր եւ աշխարհիկ երգերից բաղկացած այդ ծրագրերը հեռարձակվելու են հանդիսությանը հրավիրված աշխարհի շատ հեղինակավոր հեռուստաընկերությունների նկարահանող խմբեր, Արմենպրեսի թղթակցին հայտնեցին Հայոցեֆիլհարմոնիայում:

Էրիկ Պողոսյանը նաեւ փնտրված սցենարիստ

Տաղանդավոր ամերիկահայ դերասան Էրիկ Պողոսյանը շարունակում է փնտրված սցենարիստ մնալ Հոլիվուդում: «Բոստոն Գլոբ» թերթի համաձայն, նրան է հանձնարարված գրել Պիտեր Բլոնների «Դանդաղ ընթացող խողովություն» առեղծվածային, արկածային վեպի սցենարը: 20-30 միլիոն դոլար արժողությամբ այդ ֆիլմի ռեժիսորն է Հարոլդ Բեքերը: Մինչ այդ, փետրվարի 14-ին տեղի է ունենալու Պողոսյանի սցենարով նկարահանված ռեժիսոր Ռիչարդ Լինկլեյթերի «Գավառ» ֆիլմի պրեմիերան:

Հ. Օ.

«ՊԱՐԶԱՏՈՒՄԱՐ»

Նոր գիրք հնատիպ անունով

Հայ առաջին տպագրիչ Հակոբ Մեղապարտը 1512-14 թթ. լույս ընծայեց 5 գիրք՝ «Ուրբաթագիրք», «Պարզատումար», «Պատարագամատույց», «Աղբարք», եւ «Տաղարան»: Երանի այն մտավորականին կամ գրքասեր անձանց, որոնք ժամանակին ընթերցել են այդ գրքերը: Այսօր դրանք հազվագյուտ նմուշ են, մեզ են հասել մաշտների վրա հաշվելի օրինակներ:

Ուստի, տարիներ առաջ Բ. Չուգասզյանը հրատարակման էր պատրաստել այդ գրքերի նմանահանություններից (ֆակսիմիլե) երկուսը՝ «Ուրբաթագիրքը» եւ «Տաղարանը»: Դրանք լույս տեսան անվանի բանաստեղծի առաջաբանով, 1974 թ. Վենետիկում: Այս տարի Երեւանում լույս տեսավ երրորդը՝ «Պարզատումարը»:

Մեր օրերում դժվար է հրատարակելը, հայոց բուն մշակույթին, մանավանդ նրա պատմությանը վերաբերող գիրքը՝ ավելի դժվար: Եվ այս իմաստով շնորհակալ պիտի լինենք լավ գիրք լույս աշխարհ հանող մտավորականին, երախտագիտությամբ պիտի լցվենք չծարվող գիրքի հրատարակող հիմնարկների, մեկենասների հանդեպ: «Պարզամուտարը» հրատարակել է «Գինդ» հրատարակչությունը, հայերեն տպագիր առաջին գրքերի նմանահանությունների մատենաշարը նախաձեռնել է Մաշտոցի անվան Մատենադարանը, մեկենաս է դարձել Սան Ֆրանցիսկո քաղաքի բնակիչը:

Վերսին կարդում ես գիրքը՝ նմանահանությամբ ձեռքդ հասած, եւ առանձին պատկառանքով ես լցվում հրատարակության պատրաստողի եռանդի հանդեպ, երիցս գոհ ես մնում հրատարակողներից:

Հակոբ Մեղապարտը թե՛ այս եւ թե՛ մյուս գրքերը լույս էր ընծայել իր ժամանակի համար բարձր ճաշակով: Նմանահանությունը, որ այլ կերպ կարելի է լուսապատճենում կոչել, ի ցույց է դնում այդ ճաշակը: Մեր եւ սպիտակ էջերն ունեն վերնախորագիր՝ բացված թուղթ հիշեցնող ժապավենի վրա: Գրքի տարբեր բաժինները բացվում են զարդանկարներով, պարբերությունները հաճախ սկսվում են երփնագիր տառերով:

Հայ ազնիվ մտավորական Հակոբ Մեղապարտը գիրք էր տպագրել հայ մարդու ե՛ւ իմացականությունը մեծացնելու, ե՛ւ ամենօրյա գործերն ու կենցաղը լավ կազմակերպված տեսնելու մտահոգությամբ: Դա է հավաստում նաեւ այս «Պարզատումարի» բովանդակությունը: Նրանում տեղ են գտել, ինչպես գիտենք, «միջնադարյան մարդուն հետաքրքրող, գործնական նշանակություն ունեցող, երբեմն նաեւ սնոտիապաշտության հետ առնչվող աշխարհիկ բնույթի նյութեր»: Գիրքն սկսվում է տոնացույցով, որով հնարավոր է որոշել եկեղեցու շարժական բնույթ ունեցող տոների օրերը: Առանձին բաժին է «Նշանացույցը»՝ կանխատեսելու երկնային մարմինների դիրքի հետ կապված բնական երեւույթների փոփոխությունը: Այսօր շատ քիչ գիտենք նման կանխատեսումների մասին, սակայն դրանք հիմնված են եղել մարդկանց դարավոր դիտարկման, փորձի վրա: Առանձին բաժին է «Երազացույցը»՝ երազի հետ կապված կանխատեսումը, նորածնի ծննդյան օրվա բնույթի որոշումը:

Մեկ առ մեկ բացել սույն գրքի բովանդակությունը միանգամից հնարավոր չէ: Պարզապես պետք է ձեռք բերել եւ ամենօրյա ընթերցանությամբ վերհասու լինել:

Մեր օրերում քիչ չեն այն ինքնահրաս գրքերը, որոնք քաղված են անցյալի այս կամ այն գրքից եւ հրամցվում են մեզ լայն օգտագործման համար՝ բուժելու ցավերը, հեռեւելու բնական երեւույթներին, մասնակցելու ծիսական եւ տոնական անցքերին: Այդ գրքերից շատ ու շատ կողմերով է առանձնանում այս հնատիպ գիրքը, այն շատ արժեքավոր է՝ պիտանի լինելով թե՛ դարերի ընթացքում, թե՛ ամեն դեպքում:

Ինչպես միշտ, այս անգամ եւս լավ գիրքը կարող է լավացնել մարդու հոգեւոր կացությունը: Լավ է, որ գիրքն ունենում է ընթերցող, իսկ գիտելիքը դառնում է գիտություն:

ՎԱՉԳԵՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ

Հայտարարություն

Հունվարի 28-ին ժամը 15-ին, գրողների միության մեծ դահլիճում տեղի կունենա բանաստեղծ ՍԱՄՎԵԼ ԿՈՍՅԱՆԻ ծննդյան 50-ամյակին նվիրված գրական գեղեկույթ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ԱՊՀ ԳԱՎԱԹ

«Փյունիկը» Մոսկվա է մեկնում լուրջ մտադրություններով

Հայաստանի չեմպիոնը հերթական անգամ դուրս կգա մոսկովյան մրցաշարեզ

ՀՐԱՅՐ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

Վաղը Մոսկվայի ԲԿՄԼ «Դինամո» եւ «Սպարտակ» մարզադաշտերում կմեկնարկի ԱՊՀ երկրների չեմպիոնների գավաթի 5-րդ խաղարկությունը, նվիրված Ռուսաստանի ֆուտբոլի 100-ամյակին: Մրցավարների տուղցները դայֆարի ղողոջը կներգրավեն նախկին ԽՍՀՄ 15 հանրապետությունների ա-

Երեւանի «Փյունիկը»

ռաջնությունների հաղթողներին եւ Ռուսաստանի ակումբների հավաքականին, որը կմասնակցի մրցույթից դուրս: Առաջին փուլում թիմերը բաժանվել են չորս ենթախմբի: Խմբային մրցաշարում թիմերը միմյանց կհանդիպեն մեկական անգամ: Հաջորդ փուլում, սկսած քառորդ եզրափակիչից, ուժի մեջ կմտնի դուրս մնալով մրցակարգը դայֆարը կշարունակեն միայն հաղթողներ:

Մասնակիցների թվում են նաեւ հայ ֆուտբոլասերներին քաջ հայտնի ակումբներ, ինչպես նաեւ դեռեւս անհայտ թիմեր: Կարիք չկա ներկայացնել, օրինակ, ԱՊՀ եռակի գավաթակիր Մոսկվայի «Սպարտակին», անցյալ տարվա մրցաշարի հաղթող Կիեւի «Դինամոյին» (որն, ի դեղ, Երեւանի «Փյունիկի» մրցակիցն է խմբային մրցաշարում), Թբիլիսիի «Դինամոյին», Ռիգայի «Սկոնտոյին» եւ Բաքվի «Նեֆթչիին»: Սակայն, նորանկախ հանրապետությունների մեծամասնությունում վերջին տարիներին նոր չեմպիոններ են ի հայտ եկել, որոնք մրցաադարեզից դուրս են մղել երբեմնի հայտնի այնպիսի թիմերի, ինչպիսիք են «Ժալգիրիսը» (Վիլնյուս, Լիտվա), «Կայրաթը» (Ալմա Աթա, Ղազախստան), «Պախտակորը» (Տաշկենտ, Ուզբեկստան), Մինսկի «Դինամոն», «Պամիրը» (Դուշանբե, Տաջիկստան) եւ Երեւանի «Արարատը»: Վերջինիս դարագայում խոսքը վերաբերում է «Փյունիկին»: Այս թիմը վերջին տարիների Հայաստանի ընդգծված առաջատարն է: Պատահական չէ, որ «Փյունիկի» մոտ մեկ տասնյակ խաղացողներ ընդգրկված են Հայաստանի ազգային հավաքականում: Այս տարի մայրաքաղաքի թիմը երրորդ անգամ ուժերը կփորձի դատասխանատու ստուգատեսում: Հուսանք, որ երրորդ փորձը հաջող կլինի, քանզի, բացի նրանից, որ Աստված երրորդությունն է սիրում, այս անգամ «Փյունիկը» Ռուսաստանի մայրաքաղաք է մեկնում լուրջ մտադրություններով եւ «մարտալսում» կոգնով: Հիշեցնենք, որ նախորդ տարիներին Հայաստանը ներկայացնող «Արարատի», «Շիրակի» եւ «Փյունիկի» ֆուտբոլիստներին չի հաջողվել հաղթահարել նախնական արգելքը: Այնպես որ, փյունիկցիները հաջողության ձգտելու եւս մեկ լուրջ դատճառ ունեն վերականգնել հայկական ֆուտբոլի երբեմնի բարձր վարկը: Երեւանցիները մրցավայր մեկնեցին մասնակիցների ընդունման օրը, այսինքն այսօր գիշեր: Չնայած որ ժամանման օրը հունվարի 24-ն է, սակայն մի շարք թիմեր արդեն մոտ երկու շաբաթ է, ինչ ադրում եւ մարզվում են Մոսկվայում: Խոսքը, մասնավորապես, վերաբերում է Բելառուսի եւ Մոլդովայի չեմպիոններին:

Մրցաշարի մրցանակային հիմնադրամը կազմում է 150 հազար դոլար, որը կբաժանվի հետեւյալ համամասնություններով. 52.500 դոլար կստանա հաղթողը, 22.500 եզրափակիչի երկրորդ մասնակիցը, 12.000-ական դոլար իրենց հաշվին կավելացնեն կիսաեզրափակիչներում դարտություն կրած թիմերը, քառորդ եզրափակիչ փուլում դայֆարից դուրս մնացած չորս ակումբները կդարգեւատրվեն 6 հազարական դոլարով, իսկ մնացած 27 հազարը հավասար կբաժանվի անհաջողակների միջեւ, որոնց չի հաջողվել հաղթահարել խմբային մրցաշարի արգելքը: Բացի այդ, հաղթող թիմը կդարգեւատրվի գավաթով, իսկ եզրափակիչի մասնակիցները ոսկե եւ արծաթե մեդալներով: Մասնակիցների տեղավորման բոլոր ծախսերը եւ մրցավարների աշխատավարձի վճարումը կրկին իրենց վրա են վերցրել Ռուսաստանի ֆուտբոլի միությունը եւ Ռուսաստանի սպորտի Ազգային հիմնադրամը:

Ավելացնենք, որ յուրաքանչյուր խաղին մարզիչները կարող են հայտագրել 18-ական ֆուտբոլիստի, ընդ որում, բոլոր դահեստայինները կարող են փոխարինման դուրս գալ մրցամարտի ընթացքում: Մրցաշարի ժամանակ դաշտից հեռացված կամ երկրորդ նախազգուշացումը ստացած ֆուտբոլիստը հաջորդ հանդիպումը բաց կթողնի:

Հուսանք, որ նման դեպքեր քիչ կլինեն եւ մարզասերները հնարավորություն կստանան հիանալ համագործակցության երկրների չեմպիոնների գեղեցիկ խաղով եւ մարզական ազնիվ դայֆարով:

Համագործակցության գավաթ-97

«A» խումբ

«Սպարտակ» (Մոսկվա, Ռուսաստան), «Նովբախոր» (Նամանգան, Ուզբեկստան), «Զիմբրու» (Քիշինեւ, Մոլդովա), «Նեֆթչի» (Բաքու, Ադրբեջան):

«B» խումբ

«Դինամո» (Կիեւ, Ուկրաինա), «Կարեղա» (Շյաուլյայ, Լիտվա), **«Փյունիկ» (Երեւան, Հայաստան)**, «Մետալուրգ» (Կաղամժայ, Ղազախստան):

«C» խումբ

«Դինամո» (Թբիլիսի, Վրաստան), «Տարազ» (Ջամբուլ, Ղազախստան), «Դինամո» (Դուշանբե, Տաջիկստան), «Լանտանա» (Տալլինն, Էստոնիա)

«D» խումբ

ՄՊԿՑ (Մոզիր, Բելառուս), «Սկոնտո» (Ռիգա, Լատվիա), «Կոդեղաղ» (Ազգաբաղ, Թուրքմենստան), Ռուսաստանի ակումբների հավաքական:

Խաղերի օրացույցը

25.01
«Դինամո» Կ.-«Մետալուրգ» ժամը 17:00
«Սպարտակ» -«Նեֆթչի» 19:00
«Սկոնտո»-«Կոդեղաղ» 13:30
ՄՊԿՑ-Ռուսաստանի ակ. հավ. 16:00
«Դինամո» Թբ.-«Լանտանա» 18:30
«Տարազ»-«Դինամո» Դուշ. 14:00
«Կարեղա»-«Փյունիկ» 16:00
«Նովբախոր»-«Զիմբրու» 18:00

26.01
«Դինամո» Կ.-«Կարեղա» 17:00
«Սպարտակ»-«Նովբախոր» 19:00
Ռուսաստանի ակ. հավ.-«Կոդեղաղ» 13:30
ՄՊԿՑ-«Սկոնտո» 16:00
«Դինամո» Թբ.-«Տարազ» 18:30
«Նեֆթչի»-«Զիմբրու» 14:00
«Մետալուրգ»-«Փյունիկ» 16:00
«Լանտանա»-«Դինամո» Դուշ. 18:00

28.01
«Դինամո» Թբ.-«Դինամո» Դուշ. 17:00
«Զիմբրու»-«Սպարտակ» 19:00
«Տարազ»-«Լանտանա» 13:30
«Կարեղա»-«Մետալուրգ» 16:00
«Փյունիկ»-«Դինամո» Կ. 18:30
«Նովբախոր»-«Նեֆթչի» 14:00
«Սկոնտո»-Ռուսաստանի ակ. հավ. 16:00
«Կոդեղաղ»-ՄՊԿՑ 18:00

1/4 եզրափակիչ

29.01
1. C-1-D-2 16:30
2. A-1-B-2 19:00
3. D-1-C-2 15:30
4. B-1-A-2 18:00

Կիսաեզրափակիչներ

31.01 1-4 զույգերի հաղթողները 16:30
2-3 զույգերի հաղթողները 19:00

2.02 Եզրափակիչ 16:00

ԼԵՀԱՍՏԱՆ

Հայաստանցի դահուկորդուհին միջազգային ասպարեզում

Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից հայտնում են, որ օրերս Լեհաստանի Վիսլա բնակավայրի մոտ տեղի է ունեցել դահուկավազքի միջազգային մրցաշար հինգ երկրների թիմերի մասնակցությամբ: Ստուգատեսին մասնակցել է նաեւ գյումրեցի սպորտի վարպետ Ալլա Միքայելյանը: Հայաստանցի դահուկորդուհին 5 կմ դասական ոճով մրցածեւում 28 մասնակիցների մեջ գրավել է 12-րդ տեղը, ցույց տալով 17 րոպե 20 վրկ. արդյունք: Նույն թվով մարզուհիների դայֆարում Ալլան 10 կմ ազատ ոճով մրցաշարածությունում ցույց է տվել 11-րդ արդյունքը (32 րոպե 28 վրկ.): Ավելացնենք, որ Նագանոյի (Ճապոնիա) 1998 թ. ձմեռային օլիմպիական խաղերին մասնակցելու համար Միքայելյանին անհրաժեշտ է համապատասխան գործակիցներ վաստակել՝ մասնակցելով դահուկավազքի միջազգային ֆեդերացիայի հովանու ներքո անցկացվող 5 մրցաշարերի, որոնցից երկուսում նա արդեն հանդես է եկել:

ԱՕԿ-ի նախագահը՝ ձյուդոյի ֆեդերացիայի նախագահ

Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից հայտնում են, որ օրերս տեղի ունեցավ ձյուդոյի հանրապետական ֆեդերացիայի հաշվետու-վերընտրական խորհրդաժողովը: Դրա ընթացքում կայացան ֆեդերացիայի նախագահի ընտրություններ: Ձյուդոյի Հայաստանի ֆեդերացիայի նախագահ վերընտրվեց ԱՕԿ-ի նախագահ, ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերով եւ սպորտի փոխնախարար Ալեքսան Ավետիսյանը:

Հայ նարդիստները Ստամբուլից ձեռնունայն վերադարձան

Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից տեղեկանում ենք, որ հունվարի 13-19-ը Ստամբուլում կայացած նարդու Թուրքիայի բաց առաջնությանը մասնակցել են նաեւ Հայաստանի դասվիրակները: Ստուգատեսում հանդես են եկել 46 երկրների ներկայացուցիչներ: Հայաստանը ներկայացվել է 9 նարդիստներով:

Սկսնակների 3-րդ ենթախմբում երկրորդ տեղն է գրավել ախուրյանցի Քաջիկ Գասպարյանը, իսկ երրորդը՝ երեւանցի Լեւոն Քամալյանը:

Առաջին անգամ 3 հայ նարդիստներ մասնակցել են արհեստավարժների դայֆարին: 1996 թ. Հայաստանի գավաթակիր երեւանցի առաջին կարգային Գագիկ Ասոյանը հիմնական մրցաշարի նախնական փուլում դարտության է մատնել աշխարհի կրկնակի չեմդիոն ամերիկացի Ուիլյամ Ռոբերտին եւ աշխարհի ներկայիս չեմդիոն, գերմանացի Հանս Մելվեկին: Սակայն, հավանաբար, զիջելով ավելի թույլ մրցակիցներին, դուրս է մնացել հետագա դայֆարից: Այսպես կոչված «հույս» մրցաշարում նա գրավել է 3-րդ տեղը: Նրա համախմբացի առաջին կարգային Արթուր Մուրադյանը հիմնական մրցաշարի 158 մասնակիցների մեջ զբաղեցրել է 8-րդ հորիզոնականը: Հետաքրքիր է, որ Արթուրը հաղթել է մրցաշարի անցյալ տարվա հաղթող Դեյվիդ Բինզոնին (Իսրայել):

Այժմ հայ նարդիստները նախապատրաստվում են առաջիկա ստուգատեսներին: Մասնավորապես, հունիսին նրանք կմասնակցեն Իտալիայի բաց առաջնությանը, իսկ մեկ ամիս անց՝ հանդես կգան Մոնտե Կարլոյում (Մոնակո) կայանալիք աշխարհի առաջնությունում:

Եթովպիայի ֆուտբոլի հավաքականը փախավ Իտալիա

22 ՀՈՒՆՎԱՐ, DW, VOA: Եթովպիայի ֆուտբոլի հավաքականը համարյա լրիվ կազմով քաղաքական ապաստան խնդրեց Իտալիայից: Հռոմում Մարոկկոյի հավաքականի խաղին նախապատրաստվելիս 14 եթովպացի ֆուտբոլիստներ, մարզիչը եւ թիմի էլի մեկ ներկայացուցիչ լքեցին դատգամավորությունը եւ դիմեցին իշխանություններին՝ ապաստան տրամադրելու խնդրանքով: Հռոմում Եթովպիայի դեսպանատան ներկայացուցիչը հայտարարեց, որ Իտալիայում մնացած յուրաքանչյուր ֆուտբոլիստ անհատական կարգով է այս որոշումն ընդունել:

Աշխարհի թիվ 2 թենիսիստը դարտվեց

23 ՀՈՒՆՎԱՐ, BBC: Մելբուռնում անցկացվող Ավստրալիայի թենիսի բաց առաջնությունում որոշվեցին կանանց մենախաղերի եզրափակիչի մասնակիցները՝ 16-ամյա ժվեյցարուհի Մարտինա Հինգեսը եւ Ֆրանսուհի Մարի Պիրսը: Հինգեսը համոզիչ հաղթանակ տարավ ամերիկուհի Մերի Ջո Ֆերնանդեսի նկատմամբ, իսկ Պիրսը դարտության մատնեց հարավ աֆրիկյան հանրապետության ներկայացուցիչ Ամանդա Կեցերին: Տեղի ունեցավ նաեւ տղամարդկանց առաջին կիսաեզրափակիչը: Իսպանական թենիսիստ Կառլոս Մոյան, որը հաղթողի հիմնական հավակնորդ չէր համարվում, հաղթեց աշխարհի թիվ 2 թենիսիստ ամերիկացի Մայքլ Չանգին՝ 7-5, 6-2, 6-4 հաշվով: Երկրորդ կիսաեզրափակիչում կհանդիպեն աշխարհի թիվ 1 թենիսիստ Փիթ Սամփրասը եւ ավստրիացի Թոմաս Մուստերը:

ՀԱՕԿ-ի լրատվական ծառայությունից հայտնում են, որ սույն թվականի հունվարի 23-ին, ժամը 13-ին Երեւանի պետական համալսարանի գիտխորհրդի նիստերի դահլիճում իր աշխատանքը կսկսի Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտեի հերթական գլխավոր համագումարը: ՀԱՕԿ-ի բոլոր անդամների ներկայությունը պարտադիր է:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ԱԶԳՐԱԴԱՐՁ

Ադրբեջանը չի ստորագրել ԱՊՀ երկրների ինտեգրացման նախագիծը

ԲԱՔՈՒ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Անցած շաբաթ Մոսկվայում անցկացվեց ԱՊՀ երկրների կառավարությունների ղեկավարների խորհրդակցություն: Այդ խորհրդակցությունում Ադրբեջանի ներկայացուցիչների դիրքորոշումը չստորագրեց մի շարք փաստաթղթեր, այլ հանդես եկավ առանձնակի դիրքորոշմամբ: Ադրբեջանական կողմի չստորագրած փաստաթղթերից մեկը ԱՊՀ-ում ինտեգրացումը զարգացնելու հեռանկարների նախագիծն է: Ադրբեջանի դիրքորոշման ներկայացուցիչների ասելով, այդ փաստաթուղթը չի համապատասխանում Ադրբեջանի շահերին նախ եւ առաջ այն դրսեւորով, որ երկիրը ռազմաքաղաքական տեսակետից ագրեսիայի է ենթարկվում, որի հետեւանքով մեծ վնաս է հասցվում տնտեսությանը: Սակայն, չնայած դրան, ԱՊՀ-ի երկրների կողմից մինչեւ այժմ ոչ քաղաքական, ոչ էլ իրավական գնահատական չի տրված այդ իրադարձություններին: Դաշտոնական Բաքուն նշում է, որ նման դեպքերում ԱՊՀ-ի կառույցների հետ Ադրբեջանի միասնացման հեռանկարները բնաբարկելը անհարկի կլիներ: Չստորագրված մյուս փաստաթղթերն են կապիտալ ներդրողների իրավունքները դաշտպանելու մասին կոնվենցիան եւ առողջության վերականգնման ծրագիրը: Առաջին փաստաթղթի կապակցությամբ ադրբեջանական դատվիրակությունը հաղորդել է, որ հանրապետությունում ընդունված է օրենք օտարերկրյա կապիտալ ներդրումները դաշտպանելու մասին, որը ներկայումս գործում է: Անդրադառնալով երկրորդ փաստաթղթին, ադրբեջանական կողմը նշել է, որ ի տարբերություն ԱՊՀ մյուս երկրների, Ադրբեջանում առողջացման ծրագիրը նպատակամղված է դարաբաղյան ճակատամարտերի հետեւանքով վիրավորվածների եւ հաշմանդամների վերականգնմանը:

ԱՊՀ շրջանակներում նախապատրաստված փաստաթղթերի հետ մեկտեղ, Ադրբեջանի եւ Ռուսաստանի միջեւ շարունակվում է աշխատանքը երկկողմ համաձայնագրեր ստորագրելու նպատակով: Այդ փաստաթղթերի թվում փորձագետները հատկապես նշում են փոխադարձ դատարանների եւ ինդեքսավորումից ազատելու մասին փաստաթուղթը: Ինչպես տպավորվում է, ամսվա վերջերին Մոսկվայում կանցկացվի ԱՊՀ-ի երկրների հերթական գագաթաժողովը: Վերոհիշյալ փաստաթղթերի շուրջ քննարկումներ կանցկացվեն հանդիպման նախաշեմին:

ՄԿԱՆԴԱԼ

Դիվանագիտական իրարանցում Գերմանիայի եւ Թուրքիայի միջեւ

ԲՈՆՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐԻ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գերմանիայի եւ Թուրքիայի փոխհարաբերություններում լուրջ բախում է հասունանում: Ինչպես հաղորդում է «Վելթ» թերթը՝ վկայակոչելով Բոննի եւ Անկարայի դիվանագիտական հավաստի աղբյուրներ, Թուրքիայի կառավարությունը խստիվ բողոքարկել է գերմանական դատարաններից մեկի հայտարարությունը, որը Թուրքիայի արտգործնախարար Թանսու Չիլլերին մեղադրել էր հերոինի միջազգային առեւտրին մեղսակից լինելու համար: Թուրքական կողմը համապատասխան բողոքի նոտաներ է հղել Անկարայում գերմանական դեսպանին եւ Բոննի ԳՖՀ-ի արտգործնախարարություն, պահանջելով «պաշտոնական բացատրություններ»:

Վարկաբեկության համար առիթ է ծառայել Մայնի Ֆրանկֆուրտի (Հեսենի երկրամաս) երկրամասային դատարանի որոշումը թմրամիջոցների առեւտրականների միջազգային հանցախմբի գործի վերաբերյալ, որի մեջ ընդվում է, որ Թանսու Չիլլերը եւ թուրքական կառավարության մի քանի անդամներ մեղսակից են հերոինի միջազգային առեւտրին:

Մայնի Ֆրանկֆուրտի դատարանի տվյալներով, որը հենվում է հետաքննության արդյունքների վրա, որն անց էր կացրել Ստորին Սաքսոնիայի երկրամասի իրական գործերի գերատեսչությունը, Թուրքիայից Բենիլյուքսի երկրներ եւ Գերմանիա հերոինի մատակարարումները վերահսկվում են Ստամբուլի Բայբասին եւ Չենգլու հանցավոր գերդատաստանների կողմից: Այդ գերդատաստանների ազդեցությունը, հետաքննության եզրակացության համաձայն, «տարածվում է մինչեւ կառավարական բարձրագույն շրջանակներ»: Տվյալ համատեքստում էլ նշվել էր նաեւ Թանսու Չիլլերի անունը:

Միջադեպը մեծ աղմուկ է առաջացրել Թուրքիայում: Թուրքական հեռուստատեսության համաձայն, ներքին գործերի նախարար Մերալ Ակշենները հայտարարել է. «Թուրքիայում թմրաբիզնեսի եւ ահաբեկչության դեմ շատ ուժեղ պայքար է մղվում, որը ահաբեկչական շրջաններին ու թմրաբիզնեսի ղեկավարներին մեծ անհանգստություն է պատճառում: Այդ հանգամանքը հաշվի առնելով՝ վերջիններս Թուրքիայի կառավարող շրջանների եւ առանձին քաղաքական գործիչների հասցեին կեղծ մեղադրանքներ են տարածում»: Թուրքիայի արտգործնախարարության ավագ խորհրդական Օնուր Օյմենը հայտարարեց, որ «տարածված մեղադրանքներն անընդունելի են»: Իսկ արտգործնախարարության բանբեր Օմեր Աբելը դատարանի որոշման մեջ տեղ գտած պնդումները գնահատեց որպես «բացարձակ զրպարտություն»:

Գրոզնին այսուհետ կկոչվի Ջոհարգալա

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՏ: Չեչնիայի մայրաքաղաք Գրոզնին Ջոհար Դուդաեւի պատվին վերանվանվելու է Ջոհարգալա: Այդ մասին հրամանագիրը հունվարի 23-ին, Գրոզնիում տեղի ունեցած ցույցի ժամանակ հրապարակել է Զ. Յանդարբիեւը:

Պայթյուն Քիրքուկ-Յումուրթալըք նավթամուղում

ԱՆԿԱՐԱ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Անցյալ օրը հզոր պայթյուն է տեղի ունեցել Թուրքիայի Հարավարեւելքում՝ Քիրքուկ-Յումուրթալըք նավթամուղի հատվածներից մեկում: ՄԱԿ-ի թույլտվությամբ, այն վերջերս էր վերսկսել գործունեությունը: Ինչպես այստեղ կարծում են, ահաբեկչական գործողության հետեւանքով դուրս հոսած նավթը բռնկվել է, եւ մի քանի կիլոմետր տարածությամբ հրդեհն արագորեն տարածվել է Սիրիային սահմանակից Մարդինի նահանգի Սոյուքյու գյուղի մերձակայքում: Հրդեհի մարմանը մասնակցում են Մարդինի սանրաբաժանումները, ինչպես նաեւ՝ հատուկ մեքենայացված խմբեր, որոնք նավթը ծածկում են հողով:

ԱԶԳ-ը աշխատանքի է հրավիրում

ԱՐԲԱԳՐԻՉԻ

Գերադասելի են քաղաքի կենտրոնում, մետրոյի կայարանների կամ Պուշկին-Քաղրամյան-Կոմիտաս-Զեյթուն երթուղու մերձակայքում բնակվողները:

Պայմաններին ծանոթանալ խմբագրությունում Հանրապետության 47:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հատուկ դասընթացների բաժինը

ներկայացնում է
իր առաջիկա անգլերենի ուսումնական ծրագրերը՝

Անգլերենի երրորդ փուլ
Փետրվարի 3-ից մինչեւ մարտի 14-ը
Երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 17:00-20:15
Վարձը 38.000 դրամ
Գրանցման եւ վճարման ժամկետը՝ մինչեւ հունվարի 24-ը

Քարտուղարության հմտություններ
Փետրվարի 4-ից մինչեւ մարտի 14-ը
Երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 16:30-20:00
Վարձը 125 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ
Գրանցման եւ վճարման ժամկետը մինչեւ հունվարի 24-ը

Անգլերեն չորրորդ փուլ
Մարտի 17-ից մինչեւ ապրիլի 25-ը
Երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 17:00-20:15
Վարձը՝ 95 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ
Գրանցման եւ վճարման ժամկետը՝ մինչեւ մարտի 10-ը

Գործարար պրոպոզիցիաների գրագրություն
Մարտի 18-ից մինչեւ ապրիլի 24-ը
Երեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրերին, ժամը՝ 17:00-20:15
Վարձը՝ 70 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ
Գրանցման եւ վճարման ժամկետը՝ մինչեւ մարտի 10-ը

Անգլերենի առաջին փուլ
Ապրիլի 28-ից մինչեւ հունիսի 6-ը
Երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը՝ 17:00-20:15
Վարձը՝ 95 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ
Գրանցման եւ վճարման ժամկետը՝ մինչեւ ապրիլի 21-ը

Զբոսաշրջություն
Ապրիլի 29-ից մինչեւ հունիսի 5-ը
Երեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրերին, ժամը 17:00-20:15
Վարձը՝ 70 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ
Գրանցման եւ վճարման ժամկետը՝ մինչեւ ապրիլի 21-ը

- *Դասընթացների գրանցումը եւ վճարումը տեղի կունենա Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում, 19ա սենյակում:*
- *Յուրաքանչյուր դասընթացին կընդգրկվեն առաջին 15 դիմորդները:*
- *Դասընթացները կանցկացվեն Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում:*

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 27-16-58:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Խաչմերուկ» թերթի անցկացրած 8 կտրոններով նավթի վիճակախաղն ավարտվել է թերթի 10-րդ համարով: 50 լիտր նավթ ստացողների ցուցակները ճշգրտված են: Սոցիալական ծառայությունների միջոցով նավթը բաշխելու է ՀՀ կառավարության մարդասիրական օգնության կենտրոնական հանձնաժողովը:

«Խաչմերուկի» կտրոններով ստանալիք նավթը կբաժանվի հատուկ գրաֆիկով: Բաշխման օրերի մասին լրացուցիչ կհայտարարվի:

ՀՀ կառավարության մարդասիրական կենտրոնական հանձնաժողով
«Խաչմերուկ» թերթի խմբագրություն

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ

առաջարկում է ձեզ 7, 14 եւ 21 օրվա շրջագայություն

ԹԵՅԹՈՒԹ

Կազմակերպում է այցելություններ Լիբանանի տեսարժան վայրերը եւ հաճելի ժամանց:

Ուղեգրի արժեքը 400 դոլարին համարժեք դրամ:
Դիմել «Երեբունի» հյուրանոց, II մասնաշենք, 327 սենյակ:
Հեռ. 56-05-82

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Առանձնատուն, 80 քառ. մ նկուղ-ավտոտնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:

Զանգահարել՝ 27 22 57 ժամը 10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՉԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՌԱԽՈՍՈՎ: 589167, 581351

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատուեր 501 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 23. 01. 1997 Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@